

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 11/2025

Prosinec 2025

Ježíšku, přijď!

V době komunistického režimu v jednom malém maďarském městečku vydala desetiletá Angelika spolu se svými kamarádkami svědectví o své hluboké víře, když odmítla ateistickou ideologii, kterou jim vnucovala jejich učitelka. Tento příběh vyprávěl páter Norbert, farář jedné z maďarských farností.

Učitelka na zmíněné dívčí škole byla militantní ateistka. Její vyučovací program byl jednoduchý a měl jediný cíl: vychovat mladé ateistky. Každou příležitost využívala k zesměšnění a znevažování víry svých žákyní. Zvláště se zaměřovala na dívky, které často přijímaly Eucharistii.

Ve 4. A byla nejlepší žákyní Angelika. Nebyla jen chytrá, ale i dobrosrdečná a ochotná, čímž si získala sympatie spolužaček. Jednoho dne mě požádala, abych jí dovolil přijímat Eucharistii každý den (tehdy to musel dětem povolit kněz). Zeptal jsem se jí:

„Víš, jaké ti za to hrozí nebezpečí?“

Odpověděla s úsměvem, ale rozhodně:

„Ujistí'uji vás, že mě [učitelka] při ničem nepřistihne! V ty dny, kdy přijímám Eucharistii, cítím velkou posilu. A kromě toho jste mi už mnohokrát říkal, že mám dávat dobrý příklad. A abych mohla být příkladem pro ostatní, musím být sama silná.“

Souhlasil jsem tedy, i když mě pocit neklidu neopustil.

Od té chvíle se vyučovací hodiny změnily v opravdový souboj mezi učitelkou a desetiletou Angelikou. Dívka byla velmi statečná a nikdy si nestěžovala na ponižování, které snášela. Jednou jsem se jí zeptal:

„Angeliko, není ti těžko?“

„Ale kdepak! Pán Ježíš přece trpěl mnohem víc, když ho ponižovali. Já takové utrpení ještě nezažila.“

Paní Gertruda zanedbávala vyučovací program a místo toho vedla ve třídě dlouhé útoky proti víře, na které děvčátko neumělo odpovědět. Angelika stála tiše se skloněnou hlavou a zadržovala slzy. Její víra byla neochvějná, ale neuměla ji obhájit.

Krutá „hra“

Několik dní před Vánocemi, přesně 17. prosince, vymyslela paní Gertruda krutou hru, která měla skoncovat s „pověřami přijatými od předků“ – jak nazývala křesťanskou víru. Angelika se opět ocitla v centru pozornosti celé třídy.

Učitelka začala svou hru sladkým hlasem:

„Angeliko, co děláš, když tě rodiče zavolají?“

„Jdu k nim,“ odpověděla.

„Výborně. Slyšíš, že tě volají, a jako rozumné děvčátko k nim hned jdeš. A co se stane, když rodiče zavolají kominíka?“

„Přijde,“ odpověděla žačka. Její malé srdíčko silně bilo – tušila, že v této hře je past, ale zatím ji neodhalila.

Učitelka pokračovala:

„Velmi dobře, dítě moje. Kominík přijde, protože žije.“

A po chvílce dodala:

„A ty přijdeš, protože žiješ. Ale kdyby rodiče zavolali zemřelou babičku – přijde?“

„Ne.“

„Výborně! A kdyby zavolali Červenou karkulku nebo Kocoura v botách, přijdou?“

„Ne, protože jsou to pohádkové bytosti.“

„Výborně, výborně!“ zvolala vítězoslavně učitelka. „Vidíte, děti, ti, kdo existují, odpovídají na zavolání, zatímco ti, kdo neexistují nebo přestali existovat, odpovědět nemohou.“

„Ano,“ odpověděly děti sborově.

„Tak teď uděláme malý pokus,“ pokračovala. Obrátila se k Angelice:

„Vyjdi na chvíli z třídy.“

Dívka na okamžik zaváhala, ale pak poslušně odešla. Dveře za ní hlasitě zapadly.

„Děti, teď ji zavolejte.“

„Angeliko! Angeliko!“ křičely děti, nadšené z hry. Angelika vstoupila zpět, stále zmatenější z toho, co se děje.

Učitelka mířila k cíli:

„Souhlasíte, že když zavoláte někoho, kdo žije, přijde. Ale když zavoláte někoho, kdo neexistuje, nepřijde, protože nemůže. Angelika žije, slyší vás, proto přišla. A teď si představme, že zavoláte Ježíška. Jsou mezi vámi tací, kdo ještě věří na Ježíška?“

Nastalo ticho. Pak se ozvalo několik hlasů:

„Ano, ano...“

„A ty, mé dítě, věříš, že tě Ježíšek slyší, když ho zavoláš?“

Angelika odpověděla nadšeně:

„Ano, věřím, že mě slyší!“

„Velmi dobře. Tak udělejme další pokus. Všichni jste viděli, že Angelika přišla, když jste ji volali. Pokud Ježíšek existuje, uslyší naše volání. Tak tedy – křičte nahlas: ‚Ježíšku, přijď!‘ Všichni spolu – tři, čtyři...“

Dívky sklopily hlavy. Napjaté ticho přerušil učitelčin sarkastický smích:

„Podívejte se! Máte důkaz! Bojíte se zavolat Ježíška, protože dobře víte, že nepřijde! Nepřijde, protože neexistuje – stejně jako Červená karkulka nebo Kocour v botách!“

Šokované děti mlčely. Argumenty je zasáhly a pomalu začaly pochybovat. Pokud Ježíšek existuje, proč ho nevidí? Učitelka zvítězila – nebo si to alespoň myslela.

Světlo

Vtom se stalo něco nečekaného. Angelika se postavila doprostřed třídy, oči jí zářily, a zvolala:

„Zakřičme na něj! Slyšíte? Všichni spolu: ‚Ježíšku, přijď!‘“

Spolužačky se na sebe podívaly, postavily se, chytly se za ruce a s nadějí v srdci zvolaly:

„Ježíšku, přijď!“

Učitelka takovou reakci nečekala. Instinktivně couvla a upřela pohled na Angeliku. Nastalo zlověstné ticho – a pak Angelika znovu řekla:

„Ještě jednou!“

Dívky znovu zvolaly:

„Ježíšku, přijď!“

Nehleděly přitom na dveře, ale před sebe – na Angeliku, která stála před nimi. A tehdy se potichu otevřely dveře. Dívky se instinktivně otočily – a jak později řekly, „v tu chvíli se na tom místě soustředilo všechno denní světlo“.

Světlo sílilo, až se z něj vytvořil světelný kruh. Dívky nečekaný jev vyděsil, ale než stačily vykřiknout, světelná koule se pohnula a uvnitř se objevilo dítě. Chlapec se na ně usmál, ale nic neřekl.

Účastnice této mimořádné události později vypověděly, že „tak krásnou bytost ještě nikdy neviděly“ a že „jeho přítomnost byla velmi příjemná“. „Chlapec byl oblečen do bílého a připomínal sluníčko.“

Strach zmizel a vystřídala ho radost. Některé dívky říkaly, že je ze světla bolely oči, jiné se na něj mohly dívat bez problémů. Chlapec nic neřikal, jen se usmíval, a pak zmizel ve světelné kouli, která se pomalu rozplynula. Dveře se tiše samy zavřely.

Trvalo to chvíli – čtvrt hodiny? Hodinu? Názory se lišily. Ale jisté je, že to nepřesáhlo délku jedné vyučovací hodiny.

Nadšené dívky nedokázaly promluvit. Ticho přerušil až výkřik učitelky:

„On přišel! On přišel!“

Pak vyběhla z třídy a zabouchla za sebou dveře. Angelika vypadala, jako by se probudila ze snu. Jednoduše řekla:

„Vidíte? On existuje. A teď se mu poděkujme.“

Všechny dívky si poslušně klekly a pomodlily se Otče náš, Zdrávas Maria a Sláva Otci. Pak zazvonil zvonek a žáčky šly na přestávku.

Epilog

Celá událost se brzy rozkřikla. Učitelka stále dokola opakovala:

„On přišel! On přišel!“

V takovém stavu už nemohla ve škole zůstat. Nakonec ji odvezli do ústavu pro duševně nemocné. Pokusil jsem se ji navštívit, ale nebylo to možné – kněžím totiž nebyly v takových ústavech povoleny návštěvy.

Když Angelika dokončila školu, začala pomáhat matce s mladšími sourozenci. Myslím, že v ní pomalu zrál povolání k zasvěcenému životu, ale od té doby, co jsem opustil Maďarsko, nevím, co se s ní stalo.

(podle Milujte sa)

Ve svitku knihy je o mně psáno (Žid 10,7)

Jeden z nejvýznamnějších archeologů William Ramsay přes třicet let vedl výzkum, který se zabýval obdobím, které popisuje svatý Lukáš. S údivem zjistil, že autoři evangelií byli do nejmenších detailů věrní historickým faktům.

Ramsay začal svůj výzkum skepticky: na evangelia pohlížel jako na legendy, případně jako na texty z pozdější doby (2. století), které jejich autoři vytvořili a napsali ve snaze zdůvodnit křesťanskou víru. Během výzkumné práce však musel stále častěji sahat po textech evangelií a s údivem zjistil, že jejich autoři byli až do nejmenších detailů věrní historickým faktům. Nakonec byl nucen uznat, že „Lukáš je prvotřídní historik... a měl by být započítán mezi nejvýznamnější historiky... Dějiny, které vyšly z Lukášova pera, jsou neprekonatelné svou věrohodností.“

Sčítání lidu

Občas se objevují námitky, že evangelia mylně umísťují narození Ježíše Krista do Betléma: údajně se sčítání lidu v té době konat nemohlo (a i kdyby ano, lid by byl zapisován na místě bydliště, nikoli původu), protože Kvirínus byl místodržitelem Sýrie až v roce 6 po Kristu. Jedná se však o zcela neopodstatněné námitky.

Archeologové našli v Pisídské Antiochii nápis, který naznačuje, že Kvirínus byl místodržitelem Sýrie kolem roku 7 př. Kr., tedy v době, kdy se narodil Ježíš Kristus. John Elder připouští, že Kvirínus mohl tento úřad zastávat dvakrát: poprvé za života Heroda Velikého (jak uvádí evangelista Lukáš) a podruhé deset let později – v roce 6 po Kristu (jak uvádí Josef Flavius, historik z konce 1. století).

John Rhoads, profesor z Chicagské univerzity Concordia, který zkoumal historické spisy Josefa Flavia, tvrdí, že Flavius si mohl splést datum Kviríniova úřadu i datum nařízeného sčítání lidu. Ve Flaviových spisech se mylná data objevují častěji a starověký historik někdy popisuje některé události dvakrát, čímž vzniká dojem, že se odehrály dvakrát. Rhoads rekonstruoval původní údaje, z nichž mohl Flavius čerpat, a dospěl k závěru: Flavius udělal chybu, když sčítání lidu v Judei datoval na rok 6 po Kristu, místo toho evangelista Lukáš správně datuje tuto událost na období života Heroda Velikého (srov. Rhoads J. H.: *Josephus Misdated the Census of Quirinius*, *Journal of the Evangelical Theological Society* 2011, Vol. 54, No. 1, s. 65–87).

Starověký dokument, který Lukáš uvádí, obsahuje pokyny, podle nichž se má sčítání konat:

„Z důvodu blížícího se sčítání se musí všichni, kteří se z jakýchkoliv příčin nacházejí mimo své bydliště, okamžitě připravit na návrat ke své vrchnosti, aby se mohli dát zapsat se svým rodem“ (McDowell, J.: *Przewodnik apologetyczny*, Varšava 2002, s. 62).

Bazilika Narození Páně

Archeologický výzkum tedy potvrzuje, že Lukáš pečlivě prozkoumal všechny okolnosti narození Ježíše Krista a důsledně a pravdivě je popsal, jak sám píše:

„Proto jsem se i já rozhodl, že ti, vznešený Teofile, po pečlivém prozkoumání všeho od počátku, věrně krok za krokem popíšu, abys poznal spolehlivost učení,

do něhož jsi zasvěcen“ (Lk 1,3–4).

Naplňená proroctví

Lucius z Cézarey ve svých Církevních dějinách (6,1) zdůrazňuje, že narozením Ježíše Krista za vlády prvního nežidovského panovníka Izraele, Heroda, se naplnilo důležité proroctví z Knihy Genesis:

„Nebude odňato žezlo od Judy ani vládcovská berla od jeho nohou, dokud nepřijde ten, komu patří, jehož budou poslouchat národy“ (49,10).

Bůh tak chtěl svému vyvolenému národu ukázat, že jediný skutečný král Židů je Ježíš – a právě to rozzlobilo Heroda, který znal proroctví Písma a věděl o všeobecném očekávání Mesiáše.

Fakt narození Ježíše v konkrétním čase, na konkrétním místě a v konkrétní rodině naplňuje minimálně 12 proroctví Starého zákona. Pět z nich uvádí svatý Matouš v prvních kapitolách svého evangelia. Josh McDowell ve Przewodniku apologetycznym (s. 164) zdůrazňuje, že od napsání těchto proroctví po jejich naplnění v osobě Ježíše Krista uplynulo minimálně 250 let.

I největší skeptici se mohou přesvědčit, že nikdo jiný než Bůh, Stvořitel nebe a země, mohl naplánovat a důsledně připravit tuto událost, která přinesla lidstvu spásu.

Vidíme tedy, že Bůh se zjevoval v dějinách po celá staletí, aby nakonec „dal svého jednorozeného Syna, aby nezahynul nikdo, kdo v něho věří, ale měl věčný život“ (Jan 3,16).

Tajemství vtělení

Žádný člověk nedokáže naplánovat okolnosti svého narození, a proto máme stoprocentní jistotu, že jde o velké tajemství naší víry – pravý Bůh přijal lidskou přirozenost:

„Ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil

Místo Ježíšova narození v bazilice v Betlémě

a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.“ (Flp 2,6–11).

Víra v skutečné vtělení Božího Syna je rozpoznávacím znakem křesťanství:

„Božího Ducha poznáte podle toho: Každý duch, který vyznává, že Ježíš Kristus přišel v těle, je z Boha. Duch, který nevyznává Ježíše, není z Boha. To je duch antikrista, o němž jste slyšeli, že přijde, a již nyní je na světě“ (1 Jan 4,2–3).

Staňme se Božími dětmi

Svatý Pavel vysvětluje:

„Ale když přišla plnost času, Bůh poslal svého Syna, narozeného z ženy, narozeného pod zákonem, aby vykoupil ty, kdo byli pod zákonem, a abychom dostali adoptivní synovství“ (Gal 4,4–5).

Když se zřekneme svých hříchů, žijeme ve stavu posvěcující milosti a čerpáme ze svátostí, Bůh nás skrze oběť Ježíše Krista přijímá za své děti.

„Stát se dítětem ve vztahu k Bohu je podmínkou vstupu do Království. Proto se je třeba ponížít (Mt 23,12), stát se maličkým, ba více: znovu se narodit (Jn 3,7), narodit se ‚z Boha‘ (Jn 1,13), aby se člověk stal ‚Božím dítětem‘ (Jn 1,12). Tajemství Vánoc se v nás uskutečňuje, když se v nás utváří Kristus (srov. Gal 4,19)“ (KKC 526).

Nezapomínejme, že pokud milujeme hřích více než Boha, Kristus nemůže být „vtělen“ v našem životě. Pouze upřímná zpověď a odhodlání zanechat hřích nás mohou učinit opravdovými Božími dětmi. Pak Ježíš přijde do našeho srdce, očistí jej, dá nám zakusit svou lásku a v poslední den „mocí, kterou si může podmanit vše, přetvoří naše ubohé tělo, aby se stalo podobným jeho oslavenému tělu“ (Flp 3,21).

(podle Milujte sa)

Tajemství Pánova narození

To, co odlišuje křesťanství od jiných náboženství, je šokující skutečnost vtělení. Skutečný Bůh se stal skutečným člověkem v lůně Panny Marie: „S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve, než spolu začali žít, ukázalo se, že počala z Ducha svatého.“ (Mt 1,18)

Narodil se z Panny Marie

Bůh tvoří každého nového člověka prostřednictvím pohlavního spojení muže a ženy. Početí Ježíše Krista se však událo jinak a mělo zcela jiný charakter. Ježíš Kristus se stal člověkem bez účasti lidského otce, protože jeho jediným Otcem je Bůh Otec. Panenské početí Ježíše v lůně Panny Marie se stalo působením moci Ducha Svatého, který sestoupil na Pannu Marii (Lk 1,35).

Ježíš není jen člověk, kterého Bůh přijal za svého Syna. Bezbranně nemluvně ležící na slámě v betlémských jeslích je skutečná božská osoba Božího Syna – „Emanuel“, „Bůh s námi“. Jako božská osoba Slova existoval od věčnosti, ale v okamžiku vtělení přijal skutečnou, smrtelnou lidskou přirozenost. V evangeliu svatého Jana čteme:

„Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a to Slovo bylo Bůh... A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. A my jsme viděli jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.“ (J 1,1.14)

Od věčnosti existující Boží Syn, druhá božská osoba Nejsvětější Trojice, se v lůně Panny Marie stal skutečným člověkem.

Proč se Slovo stalo tělem?

Božská osoba Slova přichází na svět „pro nás a pro naši spásu“. Stává se členem lidského rodu, bere na sebe hříchy všech lidí, aby je zničil a daroval nám šanci na věčnou spásu.

„Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby nezhynul nikdo, kdo v něho věří, ale aby měl život věčný.“ (J 3,16)

„Láska je v tom, že ne my jsme milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svého Syna jako smírnou oběť za naše hříchy.“ (1 J 4,10)

Pánovo narození nám zjevuje tajemství Božího milosrdenství, Boží lásku, kterou jsme si ničím nezasloužili, a která se sklání i k nejzatvrzelejším hříšníkům a pozvedá je z nejhlubších pádů. Bůh miloval hříšné lidi natolik, že „svým vtělením se Boží Syn určitým způsobem spojil s každým člověkem. Pracoval lidskýma rukama, přemýšlel lidským rozumem, jednal lidskou vůlí.“ (Gaudium et spes, 22)

Pánovo narození nám zjevuje pravdu o nekonečné důstojnosti každého člověka: o jeho důstojnosti nerozhoduje původ, národnost, společenské postavení ani inteligence, ale jeho lidská přirozenost, s níž se Kristus spojil. Stejnou důstojnost a hodnotu má dospělý člověk i dítě počaté v matčině lůně, mentálně postižený i nositel Nobelovy ceny, žebrák i milionář.

„Už není Žid ani Řek, není otrok ani svobodný, není muž ani žena, neboť vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši.“ (Gal 3,28)

V noci Pánova narození zaznívá radostná pravda, že díky Kristu má každá lidská bytost neodňatelné právo na život a svobodu svědomí, kterou jí žádný lidský zákon nemůže nikdy odejmout.

Abychom se „stali účastníky božské přirozenosti“ (2 Pt 1,4)

Bůh se rodí v betlémském chlévě jako chudý a bez domova, aby nám daroval své božství a dal nám „moc stát se Božími dětmi“ (J 1,12).

Pánovo narození mluví o radosti Boha, který nám v prostotě a pokoře dává svou lásku a štěstí, abychom „dostali adoptivní synovství“ (Gal 4,5) a „stali se účastníky božské přirozenosti“ (2 Pt 1,4).

Pánovo narození je tedy zjevením úžasné perspektivy pro každého člověka:

„Boží Syn se stal člověkem, aby člověka učinil Bohem.“ (sv. Atanáš)

Bůh se stal jedním z nás, vzal na sebe všechny důsledky našich hříchů, aby svým utrpením, smrtí a vzkříšením dal každému možnost dosáhnout věčný život.

Svatý Jan Pavel II. připomíná:

„Člověk, který chce důkladně pochopit sám sebe – a to nejen podle bezprostředních, částečných, často povrchních nebo dokonce zdánlivých kritérií svého bytí – musí se přiblížit ke Kristu se svou neklidností a nejistotou, se svou slabostí a hříšností, se svým životem i smrtí. Musí do něho vstoupit celou svou bytostí, asimilovat celou skutečnost vtělení a vykoupení, aby tak znovu našel sám sebe. Tento hluboký úžas nad hodnotou a důstojností člověka se nazývá evangeliem, tedy Radostnou zvěstí – a nazývá se i křesťanstvím.“ (Redemptor hominis, 10)

Pánovo narození nám zjevuje pravdu o Bohu, který nás miloval až do krajnosti a chce, abychom mu plně důvěřovali, otevřeli srdce a přijali dar jeho lásky, která má moc nás zbožštit.

Ježíš Kristus řekl svaté Faustyně:

„Toužím, aby mi mé stvoření důvěřovalo. Povzbuzuj duše k velké důvěře v mé nekonečné milosrdenství. Nechť se nebojí ke mně přiblížit slabá, hříšná duše. I kdyby měla víc hříchů než je písku na zemi, všechno se utopí v propasti mého milosrdenství.“ (Deníček, 1059)

Stal se pravým člověkem, zůstav pravým Bohem

Pravdu o vtělení (že Ježíš Kristus je pravý Bůh i pravý člověk) od počátku napadaly různé hereze – od gnostického doketismu až po monofyzitismus. Církev však tyto omyly krok za krokem odmítala a na koncilech přesně formulovala učení o tom, že v Ježíši Kristu je jedna božská osoba se dvěma přirozenostmi – lidskou a božskou – „bez pomíšení, bez změny, bez rozdělení a bez odloučení“.

Církev tak vyznává, že všechno v Kristově lidské přirozenosti (včetně utrpení a smrti) náleží jeho božské osobě – že tedy sám Bůh v Ježíši Kristu trpěl a zakusil lidskou smrt.

Měl Ježíš sourozence?

Evangelní texty, které mluví o Ježíšových „bratrech a sestřích“, je třeba chápat ve světle semitských jazyků. V aramejštině i hebrejštině totiž neexistuje zvláštní výraz pro „bratrance“ – stejné slovo *ach* (resp. *acha*) označuje jak rodného bratra, tak i příbuzného.

Proto se například v knize Genesis (12,5) Lot nazývá „bratrem“ Abraháma,

i když byl jeho synovcem. V Novém zákoně se nikdy nemluví o „synech Panny Marie“, ale vždy jen o Ježíši jako o jejím jediném Synu. Kdyby měla další děti, Ježíš by na kříži nesvěřoval Marii apoštola Janovi.

Církev od samého počátku vyznává Marii jako „vždy Pannu“ – před porodem, při porodu i po porodu (KKC 499).

Kristus a demokracie

Díky tomu, že se v Ježíši Kristu Bůh stal pravým člověkem a že je ve své Církvi stále přítomen mezi lidmi, mohla vzniknout velkolepá evropská kultura a demokracie, která vyrostla na křesťanských hodnotách.

Jeden ze zakladatelů Evropského společenství, Robert Schuman, řekl:

„Buď bude demokracie křesťanská, nebo nebude vůbec. Protikřesťanská demokracie je karikatura, která vede k tyranii nebo anarchii.“

Ježíš Kristus je jediný, kdo skrze svou Církev – své mystické tělo – chrání důstojnost každého člověka, jeho právo na život a svobodu svědomí. Všude, kde je byť i jen jiskřička pravdy, dobra a lásky, je přítomen Kristus, protože „všechno v něm spočívá“ (Kol 1,17).

Křesťanský hodnotový systém je proto jediným skutečným základem opravdové demokracie. Celá evropská kultura vyrostla z křesťanství – a všechno, co je v ní trvalé, cenné a opravdově evropské, patří ke křesťanství.

V tomto vánočním období nás Dítě Ježíš vybízí pokorně se modlit za naši vlast, za celou Evropu a odvážně odmítat „civilizaci smrti“, tedy způsob života, v němž není místo pro Krista a jeho evangelium.

Jedině vtělená Lásky – sám Ježíš Kristus – dokáže zvítězit nad civilizací hříchu a smrti a zachránit Evropu před sebezničením. Dítě Ježíš nám ukazuje, že jeho láska je bezbranná, že ji můžeme odmítnout; ale pokud ji přijmeme a podřídíme jí svůj život, stane se všemohoucí.

A tehdy se naplní slova Písma:

„Při Ježíšově jménu poklekne každé koleno – na nebi, na zemi i v podsvětí.“
(Flp 2,10)

(podle Milujte sa)

Boží slovo se stává tělem

Při každoročním slavení narození Ježíše Krista je třeba si vždy nově uvědomovat, že tato událost nesmírně převyšuje svůj historický rozměr, protože dává pořádek celému vesmíru a také smysl životu a smrti každého člověka.

Svatý Pavel píše, že tajemství vtělení Božího Syna je naplněním Božího rozhodnutí, které si Bůh předsevzal „uskutečnit v plnosti času: sjednotit v Kristu jako v hlavě všechno, co je na nebi i co je na zemi“ (Ef 1,10).

Pravý Bůh se tedy stává pravým člověkem, aby osvobodil lidstvo z otroctví hříchu a smrti, aby obnovil soulad v celém vesmíru, který hřích narušil.

Ve vtělení Boží Syn — jedné podstaty s Otcem, pravý Bůh z Boha pravého, který je „odleskem jeho slávy a obrazem jeho podstaty“ (Žid 1,3) — bere na sebe hříchy všech lidí, aby svou smrtí

a zmrtvýchvstáním dosáhl konečného vítězství nad ďáblem, hříchem a smrtí, a tak dovršil dílo stvoření – vykoupil lidstvo i celý svět.

„A Slovo se stalo tělem“ (Jan 1,14), aby každý člověk dostal možnost účasti na životě a lásce trojjediného Boha.

Přístup k věčnému životu dostáváme skrze víru v Ježíše Krista – když věříme, že je pravý Bůh, který se „pro nás a pro naši spásu“ stal pravým člověkem.

Pán Ježíš říká:

„Amen, amen, pravím vám: Kdo věří, má věčný život“ (Jan 6,47).

„Kdo uvěří a dá se pokřtít, bude spasen; ale kdo neuvěří, bude odsouzen“ (Mk 16,16).

„Kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má věčný život a nepřijde na soud, ale přešel ze smrti do života“ (Jan 5,24).

Kdo chce mít podíl na věčném životě, musí se znovu narodit:

„Nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do Božího království“ (Jan 3,5).

Od chvíle nového narození je v nás už přítomen věčný život:

„Kdo věří v Syna, má věčný život; kdo však Synu nevěří, neuvidí život a spočine na něm Boží hněv“ (Jan 3,36).

Tedy věčný život pochází od Boha. Je nám dán v jeho Synu Ježíši Kristu, který žije a působí ve své Církvi – zvláště ve svátosti smíření a Eucharistie.

Živá víra v Ježíše Krista je znamením přijetí věčného života:

„Vůli mého Otce je, aby každý, kdo vidí Syna a věří v něj, měl věčný život; a já ho vzkřísím v poslední den“ (Jan 6,40).

Svatý apoštol Jan napsal:

„A toto je svědectví: že Bůh nám dal věčný život, a tento život je v jeho Synu. Kdo má Syna, má život; kdo nemá Syna Božího, nemá život Boží. Toto jsem vám napsal, abyste věděli, že máte věčný život vy, kteří věříte ve jméno Syna Božího“ (1 Jan 5,11–13).

Tajemství narození Božího Syna

V tajemství narození Božího Syna zároveň objevujeme radostnou pravdu, že když se Boží Syn stal pravým člověkem, „určitým způsobem se spojil s každým člověkem“ (Gaudium et spes 22).

Díky tajemství vtělení má každá lidská bytost nekonečnou hodnotu Božího dítěte a nezczitelné právo na svobodu svědomí a na život – od okamžiku početí až po přirozenou smrt.

O důležitosti a hodnotě člověka rozhoduje jeho lidství, které je posvátné, protože se s ním spojil sám Ježíš Kristus.

O hodnotě člověka nerozhoduje jeho společenské postavení, míra inteligence, zdravotní stav, bohatství ani barva pleti.

Pro Boha je stejně důležitý a stejně milovaný člověk právě počatý v lůně matky i dospělý, univerzitní profesor i mentálně postižený, žebrák i milionář atd.

O ceně člověka rozhoduje skutečnost, že je s ním sjednocen Ježíš, který touží vést ho skrze všechny životní překážky, utrpení a smrt k plnosti štěstí v nebi.

Tajemství Božího narození dnes

Tajemství Božího narození je pro nás stále přítomné.

Ježíš Kristus – vtělený Bůh – neustále přichází „ke svým“, a bohužel stále jsou tací, kteří ho – stejně jako v Betlémě – nechtějí přijmout, nechtějí v něj uvěřit a změnit svůj život podle požadavků evangelia (srov. Jan 1,11).

Jen v člověku, který se každodenně snaží žít vírou, který se denně modlí, vstává z každého pádu ve svátosti smíření a přijímá Ježíše v Eucharistii, „se naplňuje tajemství Božího narození, zázrak Božího Slova, které se stává tělem“ (svatá Edita Steinová).

(podle Milujte sa)

Kráčíme do ledové doby ducha či na duchovní poušť’?

V křesťanské bohoslužbě před svátkem Vánoc slavíme nejprve týdny adventu – to je duchovní příprava na Vánoce jako příchod Krista. Ale advent jako očekávání záchranu byl před dvěma tisíci lety živou skutečností.

Starověké národy po staletí budovaly a pak navzájem ničily své velké říše v Mezopotámii, Asýrii, Persii, Babylóně, Egyptě či Římě. Velké státy měnily svá jména i vládcy. Ti však stavěli svá mocnářství na milionech bezmocných otroků. Většinu těchto otroků nepovažovali ani za lidi, ale jen za pracovní nástroje

a síly. I ti nejvzdělanější jimi pohrdali – dokonce i v kulturním Řecku a Římě, přestože právě tam působili velcí filozofové. Bylo to období temnoty, v níž bylo slyšet jen sténání v očekávání záchranu. Bylo to dlouhé očekávání – advent.

Osobnosti, které proměňují svět

Historik nazval toto období „ledovou dobou světových dějin“. V dějinách však existoval jeden národ, který uchovával velké přísliby spásy. Právě v něm se objevilo město Betlém a narození slíbeného Spasitele světa z izraelského národa, potvrzované mocnými postavami proroků.

S Ježíšem Kristem začala nová epocha dějin. Zrodila se Církev, která vnesla do života národů nový pohled na svět, život a především na člověka. Podle Ježíše Krista je každý člověk posvátná bytost, nedotknutelná, s právy, která chrání sám živý Bůh, jenž vstoupil do lidských dějin v Ježíši Kristu. Jeho příchod a narození v betlémské noci začala Církev slavit jako velký světový svátek – Vánoce.

Od té doby je křesťanský svět slaví každý rok. Duchovní příprava na Vánoce trvá čtyři týdny a má symbolický název advent – tedy očekávání příchodu. Církev však věděla, že Kristus už v ní žije, působí a skrze ni posvěcuje svět jako ukřižovaný a vzkříšený Pán. A činil tak zázračně: z pohanských národů tvořil nové – křesťanské národy. Vychovával v nich velké osobnosti – apoštola Pavla, svatého Augustina, Benedikta, Bonifáce, Cyrila a Metoděje, Františka, Dominika, Kláru, Tomáše Mora, Ignáce z Loyoly, dona Bosca, svatého Jana Pavla II. i Matku Terezu. Tito všichni proměňovali svět a jsou pýchou národů i lidstva – jsou květem Kristova působení.

Prosíme o osobní příchod Krista

Dnes však ve světě vznikají opačné proudy. Zakládají se hnutí a vlivné společnosti, které mají jiné cíle než požehnání světa – slouží modlám, ba i ďábelským záměrům, až po satanistické sekty.

Církev slaví s věřícími Vánoce, Kristův příchod a jeho přebývání mezi námi, připravuje se na ně každodenní bohoslužbou a obdobím adventu. Advent však neslaví jen symbolicky, ale skutečně a živě, když si uvědomuje, v jakém světě žijeme. Dnes je to jiné: advent nejen symbolicky prožívá-

me, ale skutečně znovu očekáváme. Prosíme, aby Kristus znovu přišel – ke každému z nás, do našich rodin, do našeho národa, Evropy i celého světa. Prosíme, aby nás opět osvobodil a zachránil.

Náš svět se mění. Je v něm mnoho problémů, špatných vyhlídek i obav. Žehnáme všem, kteří dělají mnoho pro dobro světa, i nevěřícím, kteří svými skutky pomáhají lidstvu. Přesto se zdá, že teploměr klesá a my jdeme vstříc nové ledové době světových dějin. Jak říkal papež Benedikt XVI., „kráčíme do duchovní pouště, kde se nedá žít“. Nežijeme už jako lidé – chováme se jako stádo, ničíme i to lidské, co jsme vybudovali. Podrýváme morálku, lásku redukuje jen na sex. Co roky budujeme, zničíme v několika minutách ozbrojenými konflikty.

Chybné technické pojetí života

Vznikají hnutí, která ničí samé základy života národů i lidstva. Rozkládají manželství, prosazují tzv. partnerské svazky muže s mužem, ženy se ženou, chtějí vychovávat adoptované děti, kterým nedali život. Požadují po parlamentech novou definici manželství, popírají pojmy otce a matky, nahrazují je „partner 1“ a „partner 2“. Tyto plány doprovází i projekty umělého početí, experimentování s embryi, mražení zárodků – zkratka technizace základních prvků lidského života. To mění morálku, chování lidí a vede ke zkáze, včetně potratů, protože jde o čistě technické chápání života. Výsledkem jsou nemorální vztahy v médiích, televizi, na internetu i v kultuře. Mladí lidé jsou obklopeni cynismem a sami se stávají cyniky. Sotva si lze představit hlubší úpadek lidstva.

Lidé se opět klanějí starým pohanským modlám, které přivedly mnohé říše k úpadku a zániku. Útoky na Církev se snaží zničit křesťanské smýšlení našich národů zvenčí. Je však bolestné, že někteří křesťané útočí na Církev i zevnitř. Zatímco Svatý otec Benedikt XVI. se doslova vyčerpával obranou a budováním Církve, někteří křesťané ji oslabují a podrývají. Toto ničení Kristova díla zevnitř je k pláči. Díky všem věrným věřícím, kteří v nás posilují ducha evangelia.

„Nadarmo se namáhají stavitelé, nestaví-li Pán“

Kristus zachraňoval naše národy po staletí i skrze hrdiny svatosti – a byl skrze ně pravým Světlem světa. Lidé s rozumem si stále jasněji uvědomují, že i dnes je jediné světlo, které osvěcuje naše kroky – osobní, rodinné, národní i světové – neomylné světlo Kristovo, které září už tisíciletí.

Jak praví žalm: „Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají ti, kdo jej stavějí. Nechrání-li město Hospodin, nadarmo bdí jeho strážci.“ (Ž 127)

Člověk roste očekáváním. Malé naděje formují malé lidi. Velké naděje tvoří velké osobnosti. Kéž bychom se dokázali připravovat na něco opravdu velikého – na nový příchod Krista do našeho života!

Znovu zakoušíme, co znamená chtít žít bez pravého Světla světa, bez Krista, bez evangelia, bez Boha. Kráčíme k novému pohanství. Předkřesťanské národy přijaly Krista s nadšením. Náš svět ho znovu odmítá a vrací se k modlám a zvrácenému životu.

Máme znovu zažít, jako v nedávných ateistických režimech, co znamená žít bez Boha – až do okamžiku, kdy se celý život rozpadne? Máme čekat, až se rozpadne i poslední zbytek křesťanské lásky, obětavosti a milosrdenství, abychom znovu objevili velikost Krista jako Světla světa? Nečekejme – jednejme! Neposlouchejme vše, nečtěme vše, ignorujme zvrácené programy. Braňme pravdu slovem i životem.

To je výzva křesťanských Vánoc. Jde o náš život – o lidský život, o vzácné dědictví našich otců, o cyrilometodějskou tradici, kulturu a budoucnost. Probuďme se a vzhopíme? To jsou otázky pro otce a matky, učitele, tvůrce kultury, kněze, politiky i státníky. Tak to zdůrazňoval i svatý Jan Pavel II.

Život je posvátné poslání

Vánoční čas je obdobím zamyšlení nad skutečnou pravdou našeho života – a ta sahá velmi hluboko. Bůh nám Betlémem ukázal, že nežijeme v prázdnotě a bezvýhodnosti, že se naše planeta netočí bez smyslu kolem Slunce. Vánoce nám říkají, že smyslem našeho života nejsou jen malé cíle všedních dní, že náš život znamená mnohem víc. Vánoce nám ukazují, jak veliké, překvapivé a posvátné je naše životní poslání – od tohoto času až do věčnosti.

Vánoční bohoslužba zahajuje příchod Boží lásky k nám slovy:

„Když vše objímalo hluboké ticho a noc spěla do poloviny svého běhu, tvé všemohoucí Slovo sestoupilo z nebe...“

Bůh nám příchodem Ježíše Krista ukázal, že náš život je posvátný a že mu stojí za to, aby se o nás zajímal. Žádné jiné svátky nám to nezjevují s takovou hloubkou jako právě Vánoce – pokud jsme lidmi dobré vůle.

(podle KN)

Jak pomoci dětem, když ztrácejí víru?

Redemptorista Pavol Drobot ve své knize Jak pěstovat víru (vydalo nakladatelství Misionár) píše: „Počátkem víry a křesťanského života je osobní zkušenost s Bohem; nestačí jen slepé přijímání nauky Církve a tradice, ani znalost její historie – i když i to může být na cestě víry užitečné. Nestačí plnit zákon a konat dobré skutky; je potřeba, aby nám bolest pronikla srdce (srov. Sk 2,37), potřebujeme dotek, který otevírá mysl, vůli a city Božímu působení v našem životě.“

Pěstování víry je neustálou výzvou pro křesťany i jejich rodiny. Nestačí jen věřit, že Bůh existuje – je třeba víru prohlubovat skrze osobní vztah s ním.

Láska k dítěti vytváří velmi silné pouto. Rodiče to dobře znají – ať dítě udělá cokoli, rodič ho stále miluje. Může se na něj hněvat, být přísný, ale láska vždy vítězí.

Věřící rodič však někdy zápasí s otázkou: Miluji bezmezně své dítě, ale zároveň miluji Boha. Kdo má v mé lásce přednost? Mám dát více lásky Bohu, nebo svým dětem?

Říkáme si, že Bůh má být na prvním místě – to je jasné. Ale dítě také milujeme bezmezně. Je vůbec správné takto přemýšlet?

V Písmu čteme Ježíšova slova:

„Cokoli jste udělali jednomu z těchto mých nejmenších bratří, mně jste udělali.“
(Mt 25,40)

Láska k Bohu se uskutečňuje skrze lásku k člověku – a láska k člověku se uskutečňuje skrze lásku k Bohu. Tyto dvě lásky nelze oddělit; platí to i pro vztah rodičů k dětem.

Jsou rodiče, kteří svou přijatou víru nepraktikují, a proto k ní nevedou ani své děti. Rodina je pro ně důležitější než vztah k Bohu. Takové rozhodnutí je smutné – o to víc, že s ním bývají spokojeni.

A co rodiče věřící a praktikující? Ti vedou děti k Bohu a učí je, že vzájemná láska je důležitá, ale láska k Bohu je ještě víc. Je krásné, když to děti přijímají a podle toho žijí.

Jenže dospívání přináší hledání vlastního místa ve světě. Děti se přirozeně začínají názorově vzdalovat od rodičů, což rodiče často těžce snášejí. Musí totiž přijmout, že děti mají právo na vlastní názory a svou cestu. Pro křesťanské rodiče je ale ještě bolestnější, když se jejich dospívající děti neodvracejí jen od rodičů, ale i od víry. Jako by nezáleželo na tom, z jaké rodiny pocházejí, kolik do nich bylo vloženo úsilí, kolik prožily duchovních zkušeností. Zdá se, jako by to všechno snadno odložily a vydaly se po své cestě.

Co pak může udělat rodič, který svou víru bere vážně?

Rodiče často reagují hněvivě. Jsou zklamaní, protože své děti vedli k víře, k bohoslužbám, k morálním hodnotám – a teď jim děti říkají, že mají jiné priority. Už nesdílejí s rodiči radost z toho být součástí Církve. Rodiče cítí bolest, někdy i stud a vinu, že své děti „nevychovali dobře“ v duchu víry.

Někdy rodiče viděli své děti při modlitbě či na bohoslužbách a mysleli si, že i jejich víra roste. Ale účast na aktivitách ještě nemusí znamenat, že dítě má skutečný osobní vztah s Bohem.

Když dospívající děti odcházejí od víry, rodiče často situaci nevidí objektivně. Ptají se sami sebe:

Mají své děti považovat za „odpadlé křesťany“, za zrádce víry – nebo se je snažit

pochopit a vidět v nich spíše ty, kdo víru ještě neobjevili naplno?

Není správné tvářit se, že se nic neděje. Ale neustálé napomínání typu „jdeš špatnou cestou“, „ztratíš spásu“, často dítě ještě více vzdálí. Pomáhá mu to k víře – nebo ho to spíše od víry odradí?

Děti často říkají: „My víru neztratili, jen ji prožíváme jinak.“ Nevidí problém v tom, že nechodí do kostela nebo k svátostem. Tvrdí, že Ježíšovy postoje uznávají – ale jen ty, které se jim hodí.

To není správné, ale je to realita dnešního světa.

Rodič si musí uvědomit, že dítě není jeho majetek. Je to jeho dítě, ale zároveň svobodná osoba, která se může sama rozhodnout. A i když to bolí, má právo dělat chyby – i v otázkách víry.

Věříme v Boha, který je jen přísným soudcem – nebo i v Boha, který má pro člověka pochopení?

Bůh trpělivě čeká, i když hřích neschvaluje. Pavol Drobot zdůrazňuje, že pro víru je klíčová zkušenost Boží přítomnosti:

„Obraz Boha, který v sobě nosíme, ovlivňuje náš pohled na svět, na sebe i na druhé. Podmiňuje naši otevřenost k vztahu s ním i sílu tohoto vztahu. Mnozí lidé přemýšlejí, jak lze Boha ve svém životě zakusit – a kým pro ně vlastně je.“

Často žijeme s někým pod jednou střechou, a přesto nevíme, co prožívá. Výsledkem může být, že jednoho dne prostě „třískne dveřmi a odejde“, nebo s námi zůstane, ale už není o čem mluvit.

Ideálním příkladem rodiče je otec marnotratného syna – miluje oba své syny, ale každého jinak. Rodič by měl mít k dítěti takový vztah, aby dítě kdykoli mohlo říci:

„Vstanu, půjdu ke svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě.“ (Lk 15,18)

Tak to dělá nebeský Otec vůči nám – a o to víc by tak měl činit i pozemský rodič vůči svému dítěti.

(podle Misionár)

Staré bludy s novými nálepkami

Podívejme se společně s biskupem Sheenem na bludy, které přetrvávají z minulosti, i když se snaží vypadat moderně.

LOAJALITA NA SČESTÍ

Zajímalo by mě, jaký by byl všeobecný pocit Američanů, kdyby vzali do ruky ranní noviny a přečetli si odvážný a překvapivý článek generála armády Spojených států s názvem: „Nerozumnost obrany Ameriky“? Překvapení by nepochybně bylo úměrné obraně, kterou by člověk od velkého vojáka oprávněně očekával. Něco podobného překvapení a údivu mě přepadá, když čtu články jinak dobře informovaných a vynikajících duchovních, kteří útočí právě na věc, kterou mají hájit. Když si někdo oblékne roucho chemika,

očekáváme, že bude hájit chemickou vědu, a když si někdo oblékne roucho proroka, očekáváme, že bude prorokem. Jak často se však stává, že obhajobou nadpřirozeného jsou pověřeni ti, kteří tvrdí, že je pouze přirozené. Vždy je smutné, když vidíme, jak se loajalita rozchází, ale zvláště pak loajalita k Bohu.

Následující úryvek je typickým příkladem naturalistického útoku ze strany těch, kteří mají být „bohoslovci“, ale kteří jsou bohužel těmi nejlidštějšími z lidí. „To, čemu se všichni humanisté chtějí vyhnout, je samozřejmě nadpřirozenost, ale v tom mají srdečný souhlas velké části teistů. Nadpřirozenost je zastaralé slovo a označuje zastaralou ideu. Jeho dějiny ukazují jeho irelevantnost pro moderní myšlení. Vycházejíc z rozmarného světa, kde vše, co se dělo, bylo přímou vůlí

lidského nebo mimolidského činitele, lidstvo pracně objevovalo přirozený svět, pozorovalo jeho zákonitosti, vykreslovalo jeho zákony, a jak se takto stávala přirozenou jedna oblast za druhou, nadpřirozeno se nevyhnutelně zmenšovalo. Stalo se limbem dosud nevysvětlitelného, pojmem, jímž zakrýváme svou nevědomost. Rozdělení našeho světa na přirozený svět překrytý nadpřirozeným řádem, který se stále prolamuje, je pro dobře poučenou mysl nemožné.“

Tento výrok, typický pro tučt podobných, je tak říkajíc pocukrovaný polopravdami, a koneckonců polopravda, stejně jako napůl vystřelená zbraň, je mnohem nebezpečnější než lež. Bylo by zajímavé podrobit tři z těchto polopravd kritickému rozboru.

1. Dějiny nadpřirozena „neprokazují svou irelevantnost pro moderní myšlení“. Pokud existuje nějaká modla, kterou moderní myšlení rádo uctívá, je to modla pokroku. Pokrok však neznamená pokrok ve složitosti, ale v dokonalosti; nebo ještě lépe, pokrok znamená zmenšování stop prvotního hříchu. Nadpřirozeno znamená právě tento ideál, totiž pokrok rozumu směrem k víře; pokrok přirozenosti a stvoření směrem k Božímu synovství a svatosti; a pokrok od zoufalství naturalismu ke slavné svobodě Božích dětí. Kromě toho, pokud „moderní myšlení“ touží po nových spontánních prvcích v rozvíjejícím se kosmickém procesu, proč by nemělo vítat spontánnost nadpřirozena? Jestliže věří v uspokojení potřeb lidského srdce, které touží po něčem více než po přirozenosti, proč toto uspokojení nazývá „nevhodným pro naši dobu“? Nadpřirozeno není pro moderní myšlení vedlejší, ale i kdyby bylo mimo zájem, činilo by to z něj něco zbytečného nebo dokonce neuctivého? Je moderní myšlení jediným soudcem toho, co je nejlepší, pravdivé a krásné? Nemůže se „moderní myšlení“ v této otázce mýlit stejně, jako se mýlilo „moderní myšlení“ devatenáctého století? Jedna věc je být mimo zájem pro naše nálady, ale zcela jiná věc je být mimo zájem pro naše potřeby.

2. „Nadpřirozeno“ není synonymem pro „nevysvětlitelné“, ani to není „pojmem, kterým zakrýváme svou nevědomost“. Když se tvrdí, že „nadpřirozeno se nevyhnutelně zmenšilo“ s rozvojem vědeckého poznání, neargumentuje se proti nadpřirozenu, ale proti něčemu, co s ním nemá nejmenší souvislost, totiž proti falešnému pojetí Prozřetelnosti, které do myslícího světa zavedl před více než dvěma stoletími Isaac Newton. Je nešťastné, že mimo velkou katolickou tradici a několik takzvaných anglo-katolíků začalo nadpřirozeno znamenat to, co za něj považoval Newton a co za něj považují mnozí moderní myslitelé: jen další název pro nevědecké.

Filozofové až do Newtonových dob věřili, že Bůh je nejen Stvořitelem světa, ale také laskavou Prozřetelností; že svět nejen stvořil, ale také řídí to, co stvořil. Newton si však myslel, že Bůh nedělá nic víc, než že stvořil vesmír, dal mu cvrknout prstem, vyhodil ho do vesmíru a nechal ho fungovat do značné míry samostatně. Podle Newtona měl Bůh v tomto vesmíru pouze dvě povinnosti. Jeho první povinností bylo zabránit tomu, aby pevné hvězdy spadly do vesmíru, a jeho druhou povinností bylo opravit vesmír, když se rozběhl, aby se komety, které se pohybují v excentrických drahách, a planety, které se pohybují v soustředných drahách, nesetkaly v příliš prudkém objetí. Jinými slovy, Bůh měl pouze udržovat vesmír ve status quo a opravovat velké vesmírné netěsnosti, kdykoli bylo takové instalátérství nutné.

Jestliže je nyní úkolem Boha pouze postarat se o nepravidelnosti vesmíru, které Newton nedokázal svou vědou vysvětlit, je přirozené, že stejně jako vědci najdou zákony, které takové nepravidelnosti zakryjí, najdou i důvody, proč se obejít bez Prozřetelnosti. Jestliže nadpřirozeno znamená postarat se o to, co věda nedokáže pochopit, pak pokrok vědy bude znamenat ústup nadpřirozena. Pokud nadpřirozené znamená vědecky nevysvětlitelné, pak měli pravdu deisté a člověk má pravdu, když říká, že s tím, jak věda „objevila přirozený svět, pozorovala jeho zákonitosti,... se nadpřirozeno nevyhnutelně zmenšilo“ a je méně potřeba odvolávat se na „mimolidského činitele“. Ale nadpřirozeno neznamená nic z toho; není založeno na vědecky nevysvětlitelném, nýbrž na racionálně vysvětlitelném; není to „pojem, kterým zakrýváme svou nevědomost“, nýbrž osvícení, kterým rozptylujeme svou nevědomost; není to „zastaralé slovo“ – zastaralá je falešná představa o něm. To, co výše uvedený výrok napadá, není nadpřirozeno, ale to, co jeho autor za nadpřirozeno považuje, což je tak říkajíc kůň jiné barvy.

Tento případ je typický pro tisíce dalších, kdy inteligentní lidé naší doby, jinak dobře informovaní, začnou s nějakou absurdní definicí katolického učení a pak toto učení odmítají pro jeho absurditu. Staví se slaměný panák a pak se upálí v podobě podobizny, protože je to jen sláma. Ti, kdo klamou, sice nechtějí skutečně klamat, ale smutnou skutečností zůstává, že ti, které veřejnost poslouchá a jsou přijímáni jako velcí proroci, ve skutečnosti velmi dobře neznají některé ze základních principů křesťanství. Každý člověk je hrubě neinformovaný, pokud jde o nadpřirozeno, když ho ztotožňuje s jeho nesprávným newtonovským pojetím. Pro pravdivost našeho tvrzení odkazujeme na učenou práci profesora Edwina A. Burtta nazvanou „Metafyzické základy moderních fyzikálních věd“, v níž uvádí, že newtonovské zaměňování nadpřirozena s nevysvětlitelným „se ukázalo jako skutečný bumerang pro jeho pěstovanou filozofii

náboženství. Skutečně představa božského oka, které neustále bloudí vesmírem a hledá netěsnosti, jež je třeba opravit, nebo ozubená kola, která je třeba vyměnit v mohutném stroji, by byla docela směšná, kdyby se její ubohost neprojevila již dříve. Vsadit současnou existenci a činnost Boha na nedokonalosti vesmírného motoru by totiž znamenalo pro teologii rychlou katastrofu. Stručně řečeno, Newtonova ceněná teologie byla rychle oloupena všema kompetentními rukama, které se k ní mohly dostat, a zbytek jeho metafyzických entit a předpokladů, zbavených náboženského prostředí, byl ponechán, aby se nahý a nestydatý potuloval v předpokladech pozdějšího myšlení, nezpochybňován důkladnou kritikou, protože se předpokládalo, že je navždy založen na pozitivních vědeckých výdobytcích muže, který jako první připojil bezbřehou oblohu k oblasti matematické mechaniky.“ Na nadpřirozeno bylo namířeno mnoho střel, ale zasáhl nesprávný cíl, totiž Newtona. Co však není tak docela šťastné, je to, že velká masa hladových srdcí v naší zemi, která si přečte takové útoky na nadpřirozeno, jako je ten výše uvedený, si bude myslet, že zabila draka, zatímco ve skutečnosti téměř zabila Boha.

3. Vztah mezi řádem přírody a milostí není vztahem „přirozeného světa překrytého nadpřirozeným řádem, který se stále prodírá“. Nadpřirozený řád se nevztahuje k přirozenému řádu jako poleva k dortu nebo jako sluneční světlo prosvítá malým otvorem v iglú; nadpřirozený řád se vztahuje k přirozenému řádu životně a organicky, jako ovoce ke stromu nebo poznání ke studiu. Nadpřirozeno není nutně zázračné vytváření přirozených účinků nebo mechanismus První příčiny působící s vyloučením vůle; je to spíše soubor účinků, které přesahují přirozenost a sílu přirozeného řádu, kteréžto účinky jsou bezúplatně vytvářeny Bohem za účelem povznesení člověka nad jeho přirozenou sféru k životu a určení podobnému Bohu.

V širším slova smyslu nadpřirozeno prostupuje celým stvořením. Například rostlinný život je „nadpřirozený“ ve vztahu k chemickému životu, neboť rostlina má činnosti a procesy, které chemické látky nemají; živočišný život je „nadpřirozený“ ve vztahu k rostlinnému životu, neboť živočišný život má citlivou a pohybovou sílu, kterou rostlinný život nemá; konečně lidský život je „nadpřirozený“ ve vztahu k živočišnému životu, neboť člověk má inteligenci a svobodnou vůli, kterou zvířata nemají. Předpokládejme, že by mramor náhle rozkvetl a vydal sladkou vůni parfému; nebyl by to pro mramor „nadpřirozený“ čin? Předpokládejme, že by květina náhle získala pět smyslů a pohybovala se s ladností labutě ze stínu do slunečního světla; nebyl by to pro květinu „nadpřirozený“ čin? Předpokládejme, že by pes náhle nabyt vědomí jako člověk,

odložil štěkot a nasadil řeč, citoval Shakspera jako herec a pronášel sylogismy jako Aristoteles; nebyly by to pro zvíře „nadpřirozené“ činy?

V jistém smyslu by se jednalo o nadpřirozené činy, neboť kvetení sice přesahuje přirozenost mramoru a řeč přirozenost psa, ale takové věci by se mohly odehrát, kdyby Bůh chtěl dát původní hmotě sílu, aby se jedno vyvinulo v druhé. Když však dojdeme k člověku, vstupuje do hry nadpřirozeno v nejpřísnějším slova smyslu. Člověk je od přirozenosti stvořením – výtvořem ruky božského Umělce spjatým s Bohem stejně, jako je socha spjata se sochařem. Všemohoucí Bůh se svobodným činem rozhodl učinit člověka něčím víc než člověkem, totiž svým vlastním adoptivním synem, členem rodiny Trojice a dědicem nebes. Stát se Božím dítětem a narodit se z Boha však patří k přirozenosti člověka jako člověka mnohem méně, než patří kvetení k přirozenosti mramoru. Ve skutečnosti to přesahuje nároky a práva člověka mnohem více, než stát se živým, hmatatelným členem sochařovy rodiny patřící k soše, kterou vytesal ve svém ateliéru. Člověk ze své přirozenosti může Boha nazývat „Pánem“, ale pouze povýšením do nového řádu může Boha nazývat „Otcem“.

Je-li však nadpřirozeno darem, je to „vniknutí“, jak se někdy říká? Pro Luthera, který říkal, že nadpřirozeno je jako plášť na ramenou, to „vniknutí“ bylo, ale to byla zkreslená představa o jeho skutečném významu. Nadpřirozené nikdy nezasahuje do přirozeného. Je dokonalostí přirozenosti; zdokonaluje ji podobně, jako je nesení ovoce dokonalostí stromu. Bůh nepůsobí na člověka zvenčí, ale zevnitř. Nesestupuje jako vetřelec, spíše povznáší jako dobrodinec. Celý proces je biologický. Rostliny se proměňují v člověka, když vstupují do našeho organismu jako potrava; člověk se do života rostlin nevměšuje. Naopak, povznáší život rostlin a činí ho svou součástí natolik, že v něm rostliny nabývají nového života, nového bytí, nových činností. Stejně tak když se člověk znovuzrodí v Kristu tím, že ve křtu zemře sám sobě, je proměněn, samozřejmě ne podstatně, ale proměněn ve svých schopnostech, takže myslí Boží myšlenky, chce Boží vůli, těší se z Boží náklonnosti, a to vše do té míry, že může zvolat: „Žiji, ne, ne já, ale žije ve mně Kristus“.

Nikdo by jistě neřekl, že se Bůh „vetřel“ do Ježíšovy lidské přirozenosti, když ji Bůh přijal v osobním spojení se svým samotným Božstvím. Proč tedy říkat, že pokračování procesu vtělení je vniknutím? Nemůže se Bůh stále sjednocovat s lidmi podle vzoru Vtělení? Nemůže zdokonalovat lidskou inteligenci vírou a lidskou energii milostí, a pokud tak činí, a povyšuje tak syna člověka na zcela adoptovaného Syna Božího, není to pokrok směrem k životu, pravdě a kráse?

Moderní člověk, který ztratil víru, zabloudil a zahodil adresu svého pravého domova, trpí břemenem nesení své vlastní přirozenosti bez pomoci nadpřirozenosti. Chtít po člověku, aby byl přirozený, znamená žádat po něm, aby byl nepřirozený; nazývat nadpřirozeno „zastaralým“ znamená okrádat lidi o jejich přirozené právo.

Člověk vždycky chtěl být jako Bůh a člověk vždycky právem toužil po této podobnosti. Mýlil se pouze tehdy, když mu někdo na stromě řekl, že být jako Bůh znamená být na Bohu nezávislý; měl pravdu, když mu někdo jiný na stromě kříže řekl, že být jako Bůh znamená být na něm závislý jako syn. To je nadpřirozeno; a když slyším lidi věrné Kristu, jak nadpřirozeno odsuzují, mám pocit, jako by se snažili vycedit z našich žil krev Krále králů a udělat z nás ne bohy, ale jen lidi.

* * * * *

Od nového roku začne nový cyklus biblických hodin. Tento krát se budeme věnovat svátostem v Písmu svatém. Tady je malá ochutnávka úvodní lekce:

Říkal jsem, je to nuda

Byl jsem takový student prvního ročníku, který si libuje ve svém životopise. Po hvězdné bakalářské kariéře jsem přijel na stipendijní pobyt do prestižního evangelikálního semináře – a v prvním semestru svého magisterského programu jsem měl samé jedničky. Teď byl druhý semestr a já se procházel po malebných stovkách akrů Gordon-Conwellského teologického semináře, jako by to bylo moje dědictví. Vedle mě kráčela moje jasná a krásná nevěsta, která byla také postgraduální studentkou. Kimberly a já jsme byli novomanželé, a když jsem se vyjadřoval k nějakému tématu, její tvář vyzářovala lásku, inteligentní zájem a obvykle i dokonalý souhlas. Její půvab a láska ke mně se zdály být viditelným znamením Božího požehnání mému životu – a pečetí mého vysokého sebehodnocení.

Nikdo si nebyl tak jistý zákonem gravitace jako já správností svých úsudků.

Jednoho odpoledne jsme s Kimberly odcházeli ze třídy, když jsme ve vestibulu budovy zahlédli našeho přítele. George byl dobrý chlapík. Byl to velmi motivovaný student, stejně jako já. A považoval se za přesvědčeného kalvinistu, ačkoli já jsem se hodnotil jako ještě přesvědčenější. George byl také vášnivý čtenář, stejně jako já. Takže kdykoli jsem ho viděl s novými knihami, ptal jsem se ho na tituly. Toho odpoledne nesl knihy. „Tak co, Georgi, co čteš,“ zeptal jsem se, „něco dobrého?“ Rozzářily se mu oči. „Ano, Scotte!“ A vytřepal knihu zprostřed hromádky. „Kalvín o svátostech.“ Vzal jsem knihu a podíval se na její fádni obálku: Calvin's Doctrine of the Word and Sacraments, Ronald S. Wallace. Stejně jistě, jako se rozzářily Georgovy oči, musely se zatmít i ty moje. Podal jsem mu ji zpět a vyhrkl první věc, která mě napadla: „Upřímně řečeno, Georgi, svátosti mě nudí.“ Mluvil jsem jen upřímně. Ačkoli jsem si to nechtěl přiznat, často jsem se v kostele přistihl, že jsem roztržitý, že se mi myšlenky toulají, když přišel čas udělit křest nebo Večeři Páně. Rituál nebyl tím, co by mě přimělo vstát brzy ráno a zdrželo pozdě v noci. Toužil jsem po dynamickém biblickém vyučování a kázání; a svátosti naznačovaly, alespoň podle mého názoru, pravý opak: mechanický způsob přístupu k náboženství – rituální, obřadní, hraničící s pověřivostí.

V každém případě byly svátosti okrajovou součástí většiny protestantských diskusí o spasení a ospravedlnění, tedy záležitostí, které mě skutečně zajímaly. Svátosti – no, upřímně řečeno, nudily mě a já jsem to říkal.

Znovu nuda

Nechtěl jsem říct nic hrubého ani skandálního. Ale hned jsem viděl, že jsem to udělal. Nikdo nereagoval. Kimberly jen v tichém šoku povytáhla obočí. George si se zdvořilým úsměvem a pokrčením ramen vzal knihu zpátky a řekl, že už musí jít.

Kimberly a já jsme pokračovali ven ze dveří a dál na večeri. Zeptal jsem se jí, proč moje prosté prohlášení okamžitě zastavilo konverzaci. Podívala se na mě s bolestným úsměvem a zopakovala, co jsem řekl: „Svátosti... mě nudí.“ Po odmlce dodala: „Scotte, nemyslím si, že je bezpečné to říkat.“ „To je pravda,“ řekl jsem. Pomohlo jí, že byla pastorovou dcerou. Dále mi vysvětlila, že bez ohledu na to, co si o svátostech myslím, je z Písma jasné, že Ježíš Kristus ustanovil jak křest, tak Večeři Páně. Znovu mi připomněla, že v předchozím semestru nás jeden z mých oblíbených profesorů, starozákoník M. G. Kline, přesvědčoval, abychom svátosti vnímali jako „smluvní přísahy“, které zpečetíují

a obnovují náš osobní vztah s Ježíšem Kristem. Odmítat tyto přísahy znamenalo koketovat s nevraživostí a možná i s rouháním.

Kimberly zakončila svou lekcí úsměvem a slovní hříčkou. „Nediv se, Scotte,“ řekla, „až předstoupíš před Pána, když zjistíš, že tě svátosti skutečně ‘unesly’ - až do nebe!“

Nebyl jsem si tím tak jistý. Ale přesto jsem začal věřit její intuici. Poté, co jsem našel výtisk knihy, kterou George četl, jsem zjistil, proč byl tak nadšený. V následujících měsících jsem zjistil, že se o svátostech dozvídám více v dynamickém pojetí. Začal jsem vnímat jejich drama, vášně, vznešenost, nádheru, příslib a moc.

Brzy jsem Wallaceovu knihu zařadil mezi své nejoblíbenější. O několik let později, když jsem jako protestantský duchovní vyučoval v protestantském semináři, jsem ji dokonce používal jako učebnici.

Znamení, znamení, všude znamení

Mé vzdělávání v oblasti svátostí bylo teprve na začátku. Jako protestant jsem ze sedmi svátostí, které Katolická církev vyznává, uznával jen dvě: křest a Večeři Páně, a znal jsem je jen omezeně, protože kalvínská nauka se zdaleka neblíží „realismu“, kterým se vyznačuje katolická tradice svátostí.

Přesto jsem při četbě Bible začal zhlédávat něco víc. Od té doby, co mě Kimberly vytrhla z mé samolibosti, mě zarazily některé detaily, které jsem vždycky přehlížel.

Nyní jsem si všiml, že Bůh po celé věky jednal se svým lidem zvláštním a charakteristickým způsobem. Uzavíral s nimi smlouvy a tyto smlouvy vždy zpečetil nikoli abstraktní přednáškou o podstatě spasení, povinnosti a zákonu, ale vnějším znamením, fyzickým znamením. Když Bůh uzavřel smlouvu s Noemem, umístil na obloze duhu jako „znamení smlouvy“ (Gn 9,12). Když Bůh uzavřel smlouvu s Abrahamem, nařídil patriarchovi, aby „každý mužského pohlaví mezi vámi byl obřezán“ (srov. Gn 17,10). Když Bůh uzavřel smlouvu s Mojžíšem, rozšířil ji Mojžíš na lid tím, že ho pokropil krví obětních zvířat: „Hle, to je krev smlouvy, kterou s vámi sjednal Hospodin podle všech těchto slov.“ (Ex 24,8). Tato starozákonní slova a znamení se naplní v Novém zákoně. Ježíš bude o svém spásném díle mluvit jako o „nové smlouvě v mé krvi“ (Lk 22,20) a oznámí to ve chvíli, kdy ustanoví svátost Eucharistie neboli „večeři Páně“, jak ji nazýváme my presbyteriáni. Ježíš navíc o svátostech mluvil jako o nezbytných pro spásu.

O křtu řekl: „Jestliže se nenarodí někdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do Božího království.“ (J 3,5). O Eucharistii řekl: „Když nebudete jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život.“ (J 6,53).

Svátosti tedy byly všechno, jen ne nudné. Byly to činy s konečnými důsledky. Rozhodovaly o životě a smrti, o nebi nebo pekle. Sám Bůh o nich mluvil jen v těch nejdramatičtějších termínech.

Ježíšovi apoštolové zůstali věni jeho příkladu a také oni se k věcem vyjadřovali stroze. Svátý Pavel varoval, že křesťané, kteří nemají náležitou úctu ke svátostem, na sebe přivolávají Boží soud a jsou spravedlivě trestáni nemocí, a dokonce smrtí (srov. 1 Kor 11,29-30). Kimberly měla tedy dobrý důvod zajímat se o bezpečí někoho, kdo znevažoval svátosti, zvláště když to byl začínající teolog – a její manžel.

Uvědomte si, co se děje doopravdy Díky prozřetelnému setkání se spolužákem jsem se naučil číst Písmo novým způsobem, svátostným způsobem. A nemohl jsem si pomoci, ale svátostný příběh, který jsem začal skládat dohromady, mě změnil. Zdálo se, že Bible ve Starém i Novém zákoně mluví o Božích svátostech s působivým realismem.

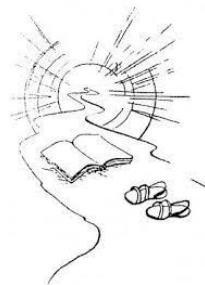
Tyto úkony byly symbolické, ale byly víc než jen symboly. Byly to památky, ale nebyly to jen připomínky. Byly to obřady přechodu, ale byly víc než jen rituály. Svátosti byly božskými úkony na úrovni stvoření vesmíru. Označovaly okamžiky v jeho dějinách – dějinách světa, dějinách spásy a osobních dějinách –, kdy Bůh se svým lidem začínal znovu. Tato myšlenka prostupovala celým Písmem. A Kimberly s Georgem ji zřejmě instinktivně zastávali; právě proto se kroutili, když jsem se vyznával ze své znučenosti svátostmi. Když jsem však tuto záležitost studoval, trápilo mě, že jsem pro takový „svátostný realismus“ nenašel oporu v dílech svých protestantských předků ani jejich nejhodnějších současných stoupenců.

Mělo být tedy pro mě snadné odmítnout svůj „objev“ jako fantazii, falešnou četbu. Brzy jsem však začal zjišťovat, že svátostný realismus se projevuje i v jiných, nečekanějších místech. Našel jsem ho všude, například ve spisech prvních křesťanských spisovatelů, církevních otců. Zakladatel mého zvláštního druhu protestantismu, Jan Kalvín, přikládal svědectví otců vysokou hodnotu. Cítil jsem se tedy dobře, když jsem se na ně obracel pro světlo k Písmu. Začal jsem

si však všimát, že raně křesťanský pohled na svátosti byl jiný než kalvínský – přesto se zdál být více slučitelný s Biblií.

Četba Otců mě nakonec vyvedla z antického světa, protože jsem našel biblické učení o svátostech tam, kde jsem to nejméně čekal: v učení a praxi Římskokatolické církve.

Od doby, kdy jsem se jako teenager „znovu narodil“, jsem byl oddaným synem protestantské reformace. Skutečně jsem toužil po dni, kdy budu kázat evangelium z kazatelny v presbyteriánském kostele. Věřil jsem, že Kalvínovo a Lutherovo učení – a jejich odmítnutí katolicismu – je obnovením pravých biblických zásad. Vše, co jsem věděl o katolické nauce, jsem se dozvěděl z druhé nebo třetí ruky, od odpůrců Katolické církve.

Uctívání srdcem

Ale chystal jsem se poznat pravdu, pravdu, kterou poznalo mnoho milionů svatých a pokorných duší dávno přede mnou. Byla to pravda, kterou dokonce i někteří protestantští teologové neochotně přiznávali. Luteránský učenec devatenáctého století Julius Wellhausen řekl, že „protestantská bohoslužba je katolická bohoslužba... s vyňatým srdcem.“ Toto srdce, říkal katolický teolog Karl Adam, je „zkušenost katolíka se skutečností velkého tajemství, jeho jistota, že v něm Kristova milost skutečně a pravdivě vstupuje do našeho světa prostoru a času a dotýká se jeho duše“.

Karl Adam tento princip shrnul jako „ideu skutečné božské milosti svátostně předávané“ – ve křtu, ve mši, ve zpovědi, v biřmování, v manželství, v kněžském svěcení a v pomazání nemocných. Stručně ji nazval „katolická svátostná idea“. Stejně přesně by ji mohl nazvat „biblickou svátostnou ideou“.

Za několik let jsem uznal, že jsou totožné, a byl jsem přijat do Katolické církve. Za několik dalších let mě následovala moje žena Kimberly.

Ve svátostech jsme našli to, co katolíci přijímají s mateřským mlékem. Po dlouhém hledání jsme našli biblickou a katolickou „svátostnou myšlenku“, kterou se běžní farníci učí od nejtělejšího dětství, když vidí pohledy, slyší zvuky, ochutnávají chutě, cítí strukturu a cítí vůně sedmi svátostí. Bůh uzavírá svou smlouvu s katolickými křesťany – stejně jako s Noemem, Abrahamem, Mojžíšem a Davidem – pomocí materiálních znamení: vody a oleje, chleba a vína, doteku rukou na ramenou, slyšitelného slova požehnání.

Přesto by mě dnes nepřekvapilo, kdybych se dozvěděl, že mnoho katolíků cítí to, co jsem cítil já, kdysi dávno, jako kalvinista. Svátosti jim připadají nudné, ale jen proto, že se nenaučili (nebo možná zapomněli), nádheru a dramaticnost Kristova spásného učení. Přestali si všimnout, jak je svátosti až dosud nosily a slibují, že je ponесou až do nebe.

Jednoho zimního odpoledne mi Kimberly a George na půvabné půdě onoho novoanglického semináře dali první lekci, základní lekci o významu svátostí. Chlubil jsem se, že jsem v teologii zázračné dítě. Bůh mi ukázal, že jsem stále začátečník a že se musím ještě hodně učit a růst.

Mělo přijít ještě mnoho dalších lekcí, a právě ty vyplňují zbytek těchto stránek. Některé jsem se naučil z knih. Některým jsem se naučil díky zkušenostem, rozhovorům a slzám.

V Katolické církvi jsem se naučil, co jsou to vlastně svátosti a jak je Kristus ustanovil. Naučil jsem se, že v srdci každé biblické smlouvy je slavnostní a svátostná přísaha. Dozvěděl jsem se, že tyto přísahy obsahují skutečnou moc měnit životy a měnit dějiny. A dozvěděl jsem se, že svátosti mají tuto moc i dnes.

Pokud nastanou nepředvídané okolnosti

Učení Církve jasně říká: „Pouze kněží mohou slavit Eucharistii, tedy proměňovat chléb a víno, aby se staly Tělem a Krví Páně.“

Chtěl bych se zeptat: Co se stane, kdyby během mše svaté – například v neděli – knězi přišlo nevolno a nemohl liturgii dokončit? Musí ji dokončit jiný kněz? Je nutné jít ještě na jinou, řádně ukončenou mši svatou? A může kněz během bohoslužby opustit prostor, kde se mše slaví?

Imrich

Slavení mše svaté jako úkon Krista a hierarchicky uspořádaného Božího lidu je středem celého křesťanského života – jak pro celou Církev, tak pro místní společenství i pro každého věřícího (srov. Sacrosanctum Concilium 41).

V Eucharistii totiž vrcholí Boží jednání, jímž posvěcuje svět skrze Krista, a zároveň zde dosahuje vrcholu bohoslužba, kterou lidé vzdávají Bohu Otcí, když se mu klanějí skrze jeho Syna.

Navíc se během mše svaté v průběhu celého roku připomínají a určitým způsobem zpřítomňují tajemství vykoupění. Proto velmi záleží na tom, aby se slavení mše svaté konalo tak, aby se všichni, kdo se ho účastní, zapojili přiměřeně svému postavení a mohli plněji čerpat ovoce, pro které Kristus ustanovil eucharistickou obětí svého těla a krve a svěřil ji své milované Církvi jako památku svého umučení a zmrtvýchvstání (SC 47).

Ve shromáždění, které se sejde ke mši svaté, má každý právo i povinnost přispět svou účastí – podle svého povolání a služby. Každé zákonné slavení Eucharistie řídí biskup osobně nebo prostřednictvím svých kněží. Kněz, který z moci svěcení jedná jako zástupce Krista, stojí v čele shromáždění, předsedá modlitbě, hlásá Boží slovo, a spolu s lidem přináší obětí Bohu Otcí. Sám pak rozděluje svým bratřím chléb věčného života a má na něm i vlastní účast. Když tedy slaví Eucharistii, má to činit důstojně a pokorně, jako službu Bohu i lidem. Jeho chování i přednes posvátných textů mají věřícím připomínat živou přítomnost Krista (srov. Římský misál, č. 60).

Pokud je kněz bez vlastního zavinění nucen přerušit slavení Eucharistie, vysvětluje to velmi jasně biskup Marián Chovanec ve své učebnici Sakramentologie I (Nauka o svátostech):

1. Pokud mši svatou slaví jeden kněz:

Když dojde k neočekávanému přerušení mše (např. ze zdravotních důvodů nebo při kolapsu kněze) před proměněním, věřící se mohou pomodlit a rozejít.

Pokud k přerušení dojde po proměnění, je třeba s úctou se postarat o Kristovo Tělo a Krev z oltáře.

Akolyta nebo mimořádný rozdatel může věřícím udělit svaté přijímání a zbytek uložit do svatostánku.

2. Pokud mši svatou slaví více kněží (koncelebrace):

Dojde-li k přerušení před eucharistickou modlitbou (tedy před prefací), je vhodné, aby jiný kněz začal mši od začátku.

Pokud k přerušení dojde během nebo po eucharistické modlitbě, jiný kněz pokračuje ve slavení mše svaté.

V obou případech není nutné jít na další mši svatou, protože původní úmysl účasti zůstává v platnosti.

Rubriky Římského misálu rovněž nedovolují, aby celebrující kněz odcházel od oltáře z neliturgických důvodů.

(podle KN)

Vystoupením z církve se křest nemaže

Formální ani skutečné odloučení od Církve a popření víry neznamená, že člověk smaže pečeť, kterou ho při svátosti křtu označil Duch Svátý.

Můžete mi vysvětlit, co pro křesťana znamená vystoupení z Církve? Vždyť svátost křtu se přece nedá zrušit.

Josef

Křest nelze zrušit

Začněme druhou částí otázky.

Katechismus Katolické církve učí:

„Svatý křest je základem celého křesťanského života, branou do života v Duchu a také branou, která otevírá přístup k ostatním svátostem“ (KKC, 1213).

A dále: „Křest vtiskuje křesťanovi nezrušitelné duchovní znamení (charakter), které znamená, že patří Kristu. Žádný hřích toto znamení nemůže vymazat, i když hřích může bránit křtu přinášet plody spásy. Křest, udělený jednou provždy, nelze opakovat“ (KKC, 1272).

Pečeť Ducha Svatého

Podstatou křtu je zasvěcení člověka Kristu a Církvi. Křest vtiskuje nezrušitelné znamení, které člověka činí členem Církve a disponuje ho k přijímání milosti. Tento akt Kristovy lásky je neodvolatelný a zakládá jedinečnost a neopakovatelnost křtu. „Pánova pečeť je pečeť, kterou nás označil Duch Svatý ‚na den vykoupení‘ (Ef 4,30). Křest je pečeť věčného života“ (KKC, 1274). Tato pečeť se nedá odstranit a křest nelze „smyt“. Církev to vyznává od samého počátku.

Známou historickou postavou, která se chtěla demonstrativně zbavit pečeti křtu, byl císař Julián Odpadlík (Apostata, 332–363). Podle tradice se nechal v pohanském chrámu obmýt krví obětovaného býka. Církevní otcové i teologové však vždy vyznávali jedinečnost, neopakovatelnost a nezrušitelnost svátosti křtu.

Formální úkon odpadnutí od Církve

A nyní k první části otázky.

Využijme dokument, který vydal 25. června 2020 košický arcibiskup Bernard Bober pod názvem Instrukce týkající se postupu v případě žádosti o formální vystoupení z Katolické církve. V tomto dokumentu se uvádí:

„Křtem se člověk začleňuje do Kristovy církve, která trvá v Katolické církvi spravované Petrovým nástupcem a biskupy ve společenství s ním, a stává se v Církvi nositelem práv a povinností“ (srov. CIC, kán. 96, 204; CCEO, kán. 7, 910).

Plné vykonávání práv přísluší osobě, která dosáhla 18 let věku. Vůle rodičů nebo poručníků nemůže sama o sobě nahradit vůli nezletilého.

Aby byl formální úkon odpadnutí od Katolické církve považován za platný, musí být vykonán kanonicky způsobilou osobou osobně, vědomě a dobrovolně:

- vnitřním rozhodnutím odloučit se od Katolické církve,
- vnějším projevem tohoto rozhodnutí
- a přijetím tohoto rozhodnutí příslušnou církevní autoritou.

Arcibiskup Bober dodává:

„Formální úkon odpadnutí od Katolické církve není jen právně-administrativní záležitostí (například kvůli občanským účinkům, jako je výmaz z matriky), ale skutečným odloučením se od základních prvků církevního života.

Předpokládá tedy buď apostazi – zřeknutí se křesťanské víry, nebo herezi – popření pravdy, kterou je třeba věřit božskou a katolickou vírou, nebo schizma – odmítnutí společenství s členy Katolické církve.“

Tímto úkonem se člověk vylučuje z Církve a stává se exkomunikovaným.

Exkomunikace (z lat. ex-communicare – vyloučit ze společenství) znamená dočasné vyobcování z náboženského společenství.

Je to spolu s interdiktem (zákaz konání bohoslužeb a náboženských úkonů) nejprísnejší trest, který Katolická církev zná.

Důsledky exkomunikace

Instrukce dále uvádí:

„Formální úkon odpadnutí od Katolické církve, který je podle kanonického práva aktem apostaze, hereze nebo schizmy, má tyto důsledky:

- vyloučení z přijímání svátostí (srov. CIC, kán. 1331, 915; CCEO, kán. 1431, 1434),
- odepření církevního pohřbu, pokud před smrtí osoba neprojevila známky pokání (srov. CIC, kán. 1184; CCEO, kán. 877),
- nemožnost být kmotrem nebo břimovacím svědkem (srov. CIC, kán. 874, 893; CCEO, kán. 685),
- nutnost povolení místního ordináře pro církevní sňatek (srov. CIC, kán. 1071; CCEO, kán. 789).“

Vystoupení z církve tedy nelze provést pouhým oznámením. Žádost se posuzuje jednotlivě, pečlivě a za přísně stanovených pravidel a podmínek.

Instrukce dále říká: „Místní biskup, pokud zjistí, že jsou splněny požadované kanonické podmínky, prohlásí formální vystoupení z církve za platné, oznámí to žadateli spolu se skutečností, že upadl do exkomunikace (srov. CIC, kán. 1364; CCEO, kán. 1436, 1437), a vysvětlí kanonické důsledky, které z toho plynou. Také ho informuje o možnosti opětovného návratu do Katolické církve.“

Možnost návratu

Trest exkomunikace lze zrušit.

„Pokud se osoba chce vrátit do plného společenství s Církví, má v duchu pokory napsat žádost o opětovné přijetí. Diecézní biskup žádost posoudí a rozhodne o navrácení. Opětovné přijetí zahrnuje zrušení trestu exkomunikace, vyznání víry, přijetí svátosti pokání a Eucharistie.“

(podle KN)

Jak pokazit dítě deseti tafy

Dost bylo moudrých rad, jak z dítěte vychovat úžasného člověka. Přijměte nyní rady, jak dítě pokazit. Inspiraci bereme ze stejnojmenné knihy Antonia Mazziho.

Naučte ho vítězit

Kdybych si sám měl říct, kde jsem udělal chybu a proč jsem se v osmdesátých letech raději vrhl mezi zoufalce v Parco Lambro a normální a všechny ostatní mladé jsem ponechal konzumní společnosti, musel bych se vrátit zpět a oprášit výchovný postulat, který jsem ještě donedávna zařazoval mezi principy, co kazí výchovu.

Musíme naše děti naučit vítězit. Vítězit v době války znamenalo zabít jiné, ale vítězit v době míru značí dát obsah našemu lidskému dobrodružství. Najít vnitřní důvody k tomu, abychom zanechali za sebou různé módy a vydali se po strmých chodnicích hledání štěstí a blaha. Dobro musíme udělat náročným, aby bylo přitažlivé pro dospívající.

Největším omylem, jakého se dopouští tato společnost, je to, že dobro činí nechutným.

Dnešní mladí musí vychalovat hlouposti, které dělají, jako například krádeže mobilů, rozbíjení výkladů, projíždění motorkou na červenou přes křižovatku, kouření trávy.

Jsou to hrdinové nicoty, bojovníci šílenství.

Kdyby bylo absolvování ročníku, milování Boha, získávání spropitného, využívání neděle mnohem namáhavější a riskantnější, mladí by to dělali ochotněji. Čím více dáváme a banalizujeme všední věci, tím spíše nám je naše děti hodí do tváře.

Říká se, že jednou se setkali dobrý bůh a špatný bůh na vrcholku hory.

Dobrý bůh řekl: „Dobrý den, brachu.“ Špatný bůh neodpověděl.

A dobrý bůh řekl: „Dnes máš špatnou náladu.“

„Ano,“ odpověděl špatný bůh, „neboť v poslední době si mě často pletli s tebou, oslovovali mě tvým jménem a chovali se ke mně, jako bych byl ty, a to se mi vůbec nelíbí.“

Špatný bůh odcházel s nadávkami na adresu hloupých lidí.

Tato příhoda, byť velmi podivná, má překvapivou platnost. Ve světě je velká potřeba uctívat zlého boha, který se rozzlobí vždy, když si ho spletou s dobrým bohem. Drama drogy má původ právě zde.

Poprvé to chtěl každý z nás vyzkoušet, aby si ho nespletli s dobrým bohem.

Sedm (plus tři) zlatých pravidel pro dobrou výchovu

1. Děti již toho mají nepochybně příliš. Konzumismus odstraňuje touhu a otvírá dveře nudě.
2. Důležité není množství času stráveného s dětmi, ale intenzita. Nejdůležitějších je prvních dvacet minut po návratu z práce domů. Musíte je strávit rozhovory a tulením. A určitě se neptejte na úkoly a známky.
3. Nejvýchovnější hry jsou ty, které prošli fantazí matky a rukama otce: stačí dva kusy dřeva. Ale dnešní rodiče už neumí vymýšlet.
4. Je dobré vést děti od třech do pěti let k malým domácím pracem, které dělá společně s rodiči. Hodí se, když umí žehlit s malou žehličkou nebo přišit knoflík.

5. Sport – především po něm musí vaše dítě toužit. Lepší je, když se do něho zapojuje ve skupině, aby pochopilo, že pouze námaha mu pomůže vyniknout a že se nemusí stát šampionem. Nejlepší jsou dvě nebo tři hodiny v tělocvičně za týden, málo soutěžení, mnoho tělesného zisku.

6. Je třeba podporovat uměleckou kulturu a navkat děti na krásu. Divadlo, hudba, výtvarné umění vzbuzují touhu po zlepšování se. Peníze vynaložené na kulturu přinesou největší užitek.

7. V kuchyni dejte na poličku pokladničku a občas do ní vhodte pár mincí na pomoc sirotkům.

8. Už od malička učte děti co nejpoutavějším a nejméně školským způsobem nějaký cizí jazyk. Poslouží jim to pro vlastní orientaci a na brzké objevení zbytku světa.

9. Jeden týden prázdnin využijte na společné silné, šokující, okouzující, riskantní a prosté dobrodružství.

10. Poslední rada: pracující ženy většinou na konci dne už myslí na děti, nákupy, domácí povinnosti a v práci podávají malý výkon. Nebylo by lepší nechat je odejít o půl hodinu dříve? Když se děti vrátí ze školy, měli by doma méně vystresované a ochotnější matky. Děti toto potřebují víc než různé kurzy či kroužky.

* * * * *

„Rodina je víc než tým.“
/A. Looy/

11. Vliv her na rodinu a společnost

Syn poslal domů SMS:

„Mami, neudělal jsem zkoušku. Připrav na to tátu.“

Máma odpověděla:

„Táta je připravený, připrav se i ty.“

Nikos Kazantzakis napsal: **Bratře mandlovníku, řekni mi něco o Bohu! A mandlovník rozkvetl.**

Podle výzkumů působí rodinná atmosféra nejblahodárněji na výchovu mladých lidí. V ní se všem daří. Lidé rozkvetou!

Rodinná atmosféra ale nemusí být jen v rodině. Můžeme ji potkat i jinde... A to za určitých podmínek... Mizí tehdy, když... Chcete vědět víc? Něco za něco! Čtěte dál.

Kam kráčí tento svět?

Rodiče nevěděli, co dělat se svým líným potomkem, a tak ho poslali k lékaři. Syn se projevil hned:

„Nechte mě být, jsem zdravý... Ale nemáte něco na pocení?“

„Ale máme. Lopatu.“

Tady máš dálkové ovládání a dívej se na televizi! Na výchovu máme málo času, a tak se televize stala elektronickou chůvou milionů dětí. A pak se divíme, kdo nám to doma vyrůstá. **Ve společnosti se na dětech dělají výchovné pokusy.** Výsledek zatím nikdo nezná. Polepšovny i věznice ale kvetou. Statistiky trestných činů lámou rekordy. **Jak z malých křiklounů vychovat dobré lidi?** Odpověď nebude konečná. Nejprve si ujasněme pojmy, se kterými se při výchově pracuje. Pojdme na to opět s úsměvem.

Společenské hry

„Neříkejte pořád, že naše doba je zlá,“ napomíná farář své věřící.

„V pravěku byla kriminalita větší než dnes. Uvažte jen, že v době Kaina a Ábela bylo mezi lidmi ještě 25 procent vrahů.“

Co bylo, to bylo! Hierarchické uspořádání společnosti padá. **Sledujeme informační přílivovou vlnu.** Dorazila k nám záplava faktů, příliv expertů. Je tu

zmatek, ale každý se tváří, že o nic nejde. Hlavně, že všechno má svůj image.

Rychlé změny ve světě vyžadují od nás rychlé zásahy. **Společnost je otevřená – hrají v ní týmy lidí.** Bohužel dnes je rozehráno mnoho her, v nichž je čím dál víc jedno, jaký jsi. Mnohem víc záleží na tom, jakou hru hraješ. A tak se snažíme brát role ve velké hře. Je tady role politika, herce... Lidé hrají to, čím nejsou. Masky se odhazují jen zřídka – snad jen mezi přáteli.

V mlýnku doby

Advokát vede soudní proces. Jeho klient musel odcestovat. O výsledku mu posílá zprávu: „Spravedlnost zvítězila.“

Klient okamžitě odpovídá: „Okamžitě se odvolejte.“

Dnes lidé touží mít co nejvíc a za co nejkratší dobu. Zvykli jsme si věci měřit, řezat, vážit. A proto nám uniká, jak působí na svět. Žel, dnes jsou ve společnosti rozehrány hry, které jsme si nevybrali. V duchu římského hesla: Chléb a hry! Někdo je spustil – a stále spouští nové. A ničí nás to. **Média patří mezi rozehrávače a hrají svou hru.** I s tebou.

Co se dá zachránit?

„Pravda o některých rodičích: Když jsi malý, naučí tě chodit, mluvit... a potom chtějí, abys seděl doma a držel pusu.“

(ze slohové práce studenta)

Podle některých by se moudrostí, spravedlností, hledáním vyššího smyslu života a návratem k hodnotám dalo ještě něco zachránit. Kouzelným slovem, které se často omílá, je... Hádejte! Potřebujeme ho, ať si hrajeme, nebo život teče vážněji. Je to... **disciplína.** Až vás to zamrazilo? Ano, mnozí tvrdí, že to není pro ně. Spojuje se s poslušností, ochotou podřídit se rozkazu. Podle Jamese Hymese je disciplína úkol, při němž krok za krokem pomáháme lidem, aby viděli smysl v chování určitým způsobem. Ale ani toto není špatné: **Disciplína je vědomé dodržování norem.**

Nedisciplinovanost se projevuje drzostí, vulgaritou, vandalismem, šikanováním, nepozorností, vyrušováním, neslušností, agresivitou, vzdorem, snahou upoutat pozornost... Víc nenapíšu, dobře to znáte.

Příčiny takového chování jsou různé. Ale **na prvním místě je:** nuda, únava, špatná atmosféra v rodině, celková situace ve společnosti, stav a kvalita kultury...

Naděje se upírá k rodině a výchově!

*V tisku se objevila práce jednoho žáka na téma **Výchova**. V jedné části **píše o věcech, které ho naučili rodiče**. Několik jeho výroků:*

Táta mě naučil logicky myslet: „Proč?“ – „Protože jsem to řekl!“

Máma mě naučila vytrvalosti: „Neodejdeš, dokud nesíš všechen špenát!“

Táta mě naučil ironií: „Ještě chvíli plač a já ti dám skutečný důvod!“

Máma mě naučila být ohebným: „Podívej se na ten nepořádek, co máš za zády!“

Táta mě naučil náboženství: „Modli se, aby to po tobě někdo opravil!“

Máma mě naučila předvídat: „Máš čisté prádlo? Co kdyby tě přejelo auto?“

Máma mi vysvětlila počasí: „Tvůj pokoj vypadá, jako by tam prošlo tornádo!“

Zkusme to konfrontovat s definicí vědců: **Výchova je cílevědomé a soustavné působení na duševní a tělesný rozvoj člověka**. Moudré, velmi moudré... Můžeme ji chápat i jako rozvíjení možností člověka – ještě moudřejší... Ideálem výchovy je dosáhnout mravně autonomní osobnosti a tím ji přivést k dobrovolné disciplinovanosti. Stačí pár moudrých slov. Neboť pokud výchova nepřejde do sebevýchovy, jako byste házeli hrách na stěnu. A tak se vás ptám: **Nastavili jste si dobře zrcadlo svých výchovných zásahů? Tykáte si s normami chování?**

Co se může a co ne: Normy chování

Následující citáty jsou autentické. Pocházejí z formulářů po dopravních nehodách. **Svou upřímností vypovídají o tom, z jakého prostředí kdo pochází – a jak to ovlivňuje jeho chování:**

To druhé auto do mě narazilo bez jakéhokoli varování.

Chodec váhal, kterým směrem se má vydat, a tak jsem ho přejel.

Přejel jsem krajnici, podíval se na tchyni – a sjel jsem ze svahu.

Ten nákladňák koukal přes čelní sklo přímo do manželčiny tváře.

Nepřímou příčinou nehody byl chlapík v malém autě s velkou hubou.

Když auto sjelo z cesty, vyhodilo mě to ven. Později mě našla toulavá kočka.

Spolujezdec se ptal, jak mi husa sežrala diplom. A najednou jsem byl ve stromě.

Normy chování a disciplína při výchově spolu úzce souvisejí. Každé prostředí má své normy. Vstoupíte do něj a zjistíte, co se smí a co ne. Člověk k normám musí zaujmout postoj – přijme je, nebo odmítne. Tím si vytváří svůj systém hodnot, pravidel a zásad společenského chování. Normy společnosti do něj pronikají jako voda do čajového sáčku. **A právě v tomto prostředí se rozehrávají společenské hry i intriky.**

Vychovatel – hrdina moderní doby a autorita

Přítel se svěřuje kamarádovi:

„V mé rodině jsou všichni skromní. Nikdy mě o nic neprosí.“

„U nás mi jen rozkazují.“

Autoritu má člověk, který je seriózní, charakterní, lidský, odborně připravený a má dostatek sebevědomí. Autoritu nelze nahrazovat mocí ani silou. Nikdo z nás nemá mít moc nad druhým člověkem. Každý musí respektovat důstojnost druhého. K nejhorším situacím ve vztazích dochází tehdy, když se autorita nahrazuje bezpodmínečnou podřízeností.

Proces výchovy se odehrává mezi vychovatelem a vychovávaným. Pokud je teorie vychovatele a jeho vlastní životní příklad v rozporu, vzniká problém, kterému se říká **ztráta autority**.

Naléhavě potřebujeme smysl pro posvátno

Sokrates se jednou procházel po trhu. Viděl obrovské množství rozmanitých věcí. Pozoroval, jak se lidé za nimi vášnivě ženou. Pokýval hlavou a řekl:

„Ach, kolik věcí vůbec nepotřebuji.“

Lidstvo se však chová jinak – jako malé dítě. Nejprve hromadí věci, a pak je rozbíjí, aby se podívalo, co je uvnitř. Silou a hlukem ničí posvátno.

Zárodek posvátna vzniká v rodině – první posvátné pro dítě je právě rodina. Dítě cítí svou hodnotu, když je milováno. Později se posvátným stává poznání, příroda, dobrodružství – a především setkání s Bohem. Společnost dnes zoufale potřebuje znovu cítit posvátno. **Když zapomínáme, o co jde, měli bychom sáhnout po dávných odkazech předků a posílit tradice v rodině!**

Akce! – Čas pro sebe a své blízké

„Pane řidiči, překročil jste povolenou rychlost,“ říká policista.

Z auta se ozval vysoký, rozčilený hlas ženy:

„Jen ho potrestejte, jezdí jako blázen a ještě k tomu pil!“

Policista vrátí řidiči doklady a povídá:

„Jed'te dál. Víím, jaké to je. I já mám doma podobnou situaci.“

Krásný čas volna, nedělí a dovolených nás vybízí, abychom ho naplnili **krásnými zážitky a posvátnými okamžiky**. Připravme si je. Dejme je do služby rodiny. Společná dovolená může alespoň částečně nahradit to, na co během roku nebyl čas. Probouzí cit pro posvátné věci. **Inspirace, jak ji zvládnout:**

1. Stanovte si hlavní cíl dovolené – Odpovězte si na otázku: Proč chceme jet na dovolenou? Je to odpočinek, poznávání zemí, dobrodružství? Nebo upevnění soudržnosti rodiny či kvůli zdraví? Když se o tom včas mluví, mohou se programem naplnit očekávání jednotlivých účastníků.

2. Vypracujte si program výpravy. Naplánujte si ji den po dni (místo, čas, aktivity, přeprava, stravování, oblečení, výstroj...). O tom je v knize mnoho řeči. Program má mít i rezervní podobu pro případ nepříznivého počasí.

3. Udělejte si finanční rozpočet. Nezapomeňte na rezervu i na krizovou variantu v případě nepředvídaných situací. Je dobře zařízené, že to nejčennější nelze koupit. Krása přírody, přátelství, srdečný úsměv,... Je zdarma.

4. Sestavte si i duchovní program. Ještě před akcí je dobré zjistit možnosti účasti na nedělní mši svaté. Udělejte si přehled o kostelech, duchovních aktivitách v místě pobytu a okolí. Nezapomeňte meditovat, kontempletovat krásu i spolu se modlit. Co je v srdci, to se počítá, přátelé!

5. Do zavazadla (srdce) si přiložte schopnosti, bez kterých krása volných chvil nepřijde: Schopnost umět se divit, cit pro bystrý postřeh, zájem odhalovat tajemství, víru,... Víru, že láska není jen chyba v programu.

6. Dopřejte si čas na sebe a na zpracování zážitků. Nebojte se mluvit o tom, co jste právě prožili, co jste při tom cítili, jak jste vnímali krásné věci. Vyhodnocovat zážitky je důležité i proto, aby se zážitek změnil ve zkušenost. A zkušenost na životní postoj. **P. S. Máte čas odzkoušet i následující hry!**

Co jsme prožili

Farní vrabec

V posledních říjnových dnech se konala na faře v Dolních Loučkách zabíjačka tradičního farního vrabce. Farníci i s otcem Pavlem pracovali na přípravě všech tradičních dobrot. Farní vrabec tak posloužil vyššímu účelu – přípravě jitrnic, jelit, tlačanky i voňavé zabíjačkové polévky. Během dní panovala srdečná, přátelská a veselá nálada.

Druhý den si všichni, kdo přišli, pochutnávali na připravených zabíjačkových dobrotách a jiných domácích pochutinách. Poděkování patří řezníkům, ale i všem, kdo přišli ochutnat i těm, kteří pomáhali.

Pavla Caudrová

foto archiv

Jak toho stihnout víc?

Máte také pocit, že stále nestíháte? Možná vám pomohou rady těch, kteří se s námi podělili o své zkušenosti a nabídli svůj způsob, jak zvládnout čas – svůj vlastní time management.

Hledali jsme odpověď na otázku:

Jak lépe uspořádat svůj den, aby člověk stihl všechno potřebné – a přitom žil plnohodnotně?

Naše otázky zodpověděli Ján Košťuriak, prezident a spoluzakladatel společnosti Fraunhofer IPA Slovakia, poradce a kouč v oblasti inovací, strategického managementu a organizace podniku, a Ľubomír Klieštik, křesťanský podnikatel a majitel firmy na zpracování kamene.

JÁN KOŠTURIAK

Nemám rád výraz „time management“, protože čas se řídit nedá – nelze ho vrátit ani zpomalit.

Řídit však můžeme své aktivity v čase, který máme vymezený – dvacet čtyři hodin denně, sedm dní v týdnu. Ve skutečnosti tedy nejde o řízení času, ale o řízení sebe sama.

Mnoho lidí si myslí, že jejich výkonnost spočívá v tom, že si do kalendáře napíší co nejvíce úkolů a snaží se je všechny splnit. Jenže správně bychom si měli nejprve naplánovat to nejdůležitější – skutečné priority, „velké kameny“ našeho života.

To jsou činnosti, které nás dovedou k cíli.

Pokud nemáme jasné směřování ani priority, ptám se lidí: Co je pro vás opravdu důležité?

Odpovídají: zdraví, rodina, vztahy, vzdělání, kariéra, Bůh...

A když se spolu podíváme na to, kolik času těmto hodnotám skutečně věnují, často slyším výmluvu: „Nemám čas.“

Ale čas mají – jen ho zaplnili věcmi naléhavými, ale nedůležitými, tedy prioritami někoho jiného.

Zajímavé je, že mezi lidmi, kteří se pořád někam ženou a tvrdí, že „nemají čas“, často nenacházím manažery, ale kněze, učitele a další lidi, kteří mají dvě vlastnosti:

umějí něco dělat dobře,
neumějí říct ne.

Velmi dobře svůj čas zvládají mniši. Mají systém, rytmus a umění být přítomní. Ora et labora – „modlí se a pracuj“ u benediktinů je správná cesta, stejně jako denní reflexe svědomí u jezuitů.

I já jsem měl problémy – baví mě mnoho věcí, rád začínám nové projekty, neuměl jsem odmítnout a chtěl jsem každému vyhovět. Do kalendáře jsem si psal jen pracovní úkoly.

Výsledek? Přetížení, nedokončené projekty a nedostatek času na to nejdůležitější: duchovní život, rodinu, odpočinek, sport a rozvoj sebe sama.

Pomohlo mi několik zásad:

Selekce a redukce – začal jsem si pečlivě vybírat, čemu se budu věnovat a co nechám být. To, co se někdy zdá jako příležitost, může být i pokušením.

Zastavení a ztišení – pravidelné návštěvy kláštera mi pomáhají v sebepoznání a v uvědomění si, co je v životě podstatné. Velmi mi pomohla duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly s otcem Bernardem Mišovičem SJ a také Benediktova řehole, ke které mě přivedl otec Anselm Grün OSB.

Naučil jsem se říkat „ne“ – obchodním schůzkám s lidmi, kteří mi berou energii, i projektům, kde nemohu být skutečně užitečný.

Odstranil jsem žrouty času – televizi, sociální sítě, bezcílné surfování po internetu, večírky a bankety.

Soustředění – snažím se naplno věnovat tomu, co právě dělám, dokončovat věci a nedělat více věcí najednou.

Méně znamená více – zjistil jsem, že když pracuji méně, udělám toho víc. Více se modlím, medituji, odpočívám (to mi jde nejlépe ☺) a sportuji.

LUBOMÍR KLIŠČÍK

Když jsem četl různé články, rady a zaručené recepty na to, jak zvládat čas, uvědomil jsem si jednu pravdu:

Každý si musí najít vlastní cestu.

Situace každého z nás je jiná, a tak ani řešení nemohou být stejná.

Ze všeobecně známých zásad se snažím dodržovat tyto – i když musím přiznat, že ne vždy se mi to daří:

Úkoly dělím na čtyři skupiny:

1. Důležité a naléhavé – ty musí být hotové jako první. Často sem spadá každodenní operativa, která nám ale bere nejcennější čas.
2. Důležité, ale nenaléhavé – strategické věci spojené s vizí; ty jsou klíčové pro budoucnost firmy.
3. Nedůležité, ale naléhavé – věci, které mohou počkat.
4. Nedůležité a nenaléhavé – věci, které řeším jen tehdy, když opravdu nemám nic jiného. A často ani nevadí, když se nevyřeší vůbec.

Nejtěžší úkoly si dávám na začátek dne. Jsou to „velké kameny“ – když jim nedám prioritu, snadno promrhám čas a nakonec je dělám ve stresu.

Na jeden den si neplánuji více než dvě velké věci.

Důležité úkoly a schůzky si vždy zapisuji do Google kalendáře, který mám propojený na všech svých zařízeních.

Jednou za měsíc si dopřeji den mimo firmu – den, kdy nepracuji, odpočívám, přemýšlím, modlím se a sním o dalších krocích.

Učím se umění – neřešit pracovní věci doma.

Můj učitel Jano Košturiak si všiml, že všichni si stěžujeme na operativu – jak nás zatěžuje a bere nám čas. Ale ve skutečnosti ji máme rádi a nechceme se jí vzdát. Myslím, že má pravdu. Když mluvíme o řízení času, musíme být pozorní k nástrahám, které nám čas kradou. Pokud si na ně nedáme pozor, ztratíme ho mnoho.

Pro mě jsou to například:

- Surfování po internetu – stránky nás dokážou vtáhnout do nekonečného proudu zbytečných informací.
- Sociální sítě – snad ještě nebezpečnější než běžné surfování. Nekonečné konverzace dokážou člověka pohltit.
- Sledování videí na internetu.
- Čtení zbytečných článků, časopisů či knih.

- Lenošení a pomalé, rozvláčné děláni jednoduchých věcí.

Tohle je krátké shrnutí věcí, které jsem si sám uvědomil.

Je na vás, s čím budete souhlasit. Udělejte si na to svůj názor – a najděte si vlastní cestu, jak nakládat se svým časem.

Držím vám palce.

(podle Slovo+)

Jak si naplánovat rok 2026 v sedmi krocích

O plánování ví hodně. Sám vede reklamní agenturu a působí jako školitel neformálního vzdělávání. Jaroslav Dodok (23) na svém blogu jaroslavdodok.com radí, jak si co nejlépe naplánovat celý rok.

Jeho vlastní způsob plánování vychází z principů knihy *7 návyků vysoce efektivních lidí* od Stephena Coveyho, z doporučení Briana Tracyho (*Nejdřív sněz tu žábu*), zohledňuje pravidla projektového řízení, čtvrtou generaci time managementu a principy z různých leadership programů.

„Můj systém plánování není univerzální, ale doporučený,“ vysvětluje Jaroslav. „Můžete si ho přizpůsobit podle svých potřeb.“

Důležité je přesunout se do inspirativního prostředí, udělat si pohodlí a vyhradit si na plánování čas. Jak říká Brian Tracy: „Každá minuta věnovaná plánování vám ušetří deset až dvanáct minut potřebných na realizaci.“

Plánování vyžaduje čas a plnou pozornost.

1. Vzpomeňte si na své úspěchy a vítězství

Na svých školeních o osobním rozvoji radím účastníkům, aby si během roku zapisovali své úspěchy. Teď je čas se k nim vrátit.

Připomeňte si všechna vítězství, ocenění a cíle, které jste dosáhli. Já osobně si zapisuji i povzbuzení od lidí.

Všechny tyto úspěchy a povzbuzení si nyní napište na první stránku svého diáře.

2. Definujte si své hodnoty

Během roku se na vás sesype množství úkolů, požadavků a nápadů. Snadno se může stát, že se necháte strhnout a ztratíte směr.

Hodnoty vyjadřují, co je pro vás v životě důležité – láska, radost, víra, rodina, dobrodružství, tolerance...

Hodnoty vám pomáhají správně se rozhodovat, když stojíte před více možnostmi.

Zapište si 4–5 nejdůležitějších hodnot, které chcete, aby vás provázely následující rok.

3. Objevte své poslání

Každý člověk je jedinečný – a stejně tak i jeho poslání. Nepotřebujeme si ho „vymyslet“, spíš ho objevujeme. Položte si otázky:

Proč jsem tady?

Jaký je smysl mého života?

Co mohu přinést světu?

Jak mohu být užitečný?

Své osobní poslání si zapište pod své hodnoty.

4. Vytvořte si svou vizi

Na chvíli se zasněte.

Co byste chtěli ve svém životě dosáhnout?

Kde je vaše vášeň? Co vás naplňuje?

Jaký odkaz chcete po sobě zanechat?

Vaše vize by měla být velká, inspirativní a smysluplná – nejen pro vás, ale i pro svět kolem. Zapište si ji na 5 nebo 10 let dopředu, případně jen pro nadcházející rok.

5. *Stanovte si konkrétní cíle*

Aby se vaše vize mohla stát realitou, musíte ji rozdělit na menší kroky a cíle.

Rozdělte svůj život do čtyř oblastí:

Práce

Vztahy

Zdraví

Rozvoj / volný čas

Každý cíl by měl být konkrétní, měřitelný, realistický, dosažitelný a časově ohraničený.

Příklad:

Pokud je vaším snem napsat knihu, stanovte si dílčí cíle:

Do dvou měsíců vytvořit obsahovou strukturu.

Do půl roku napsat 60 stran.

V září se sejít s vydavatelem.

Nepřetěžujte se – do každé oblasti si napište maximálně pět cílů.

6. *Plánujte každý měsíc*

Rozdělte si velké cíle na menší měsíční úkoly.

Například: pokud chcete za půl roku napsat 60 stran, znamená to psát 10 stran měsíčně. Zapište si tyto cíle do svého diáře (např. Doller).

7. *Veřejný závazek a odměna za úsilí*

Aby se vám podařilo své cíle naplnit, potřebujete disciplínu a vytrvalost. Pomůže vám tzv. veřejný závazek – řekněte o svých cílech mentorovi, kolegovi nebo je sdílejte veřejně. Požádejte přítele, aby vám jednou za měsíc zavolal a zeptal se, jak se vám daří. Nakonec si napište, jaký veřejný závazek splníte a jak se odměníte za své úsilí. Každý z vás může být na sebe hrdý. Většina lidí si totiž rok neplánuje. A kdo neplánuje, nemá výsledky. Kdo neplánuje, nebuduje projekty. Kdo neplánuje, neroste.

(podle Slovo+)

Věděli jste?

V současnosti vyfotíme za dvě minuty tolik fotografií, kolik se vyfotilo za celé 19. století.

(podle KN)

Modlitba u jídla

V domě jedněch bohatých lidí se přestali modlit před jídlem. Jednoho dne je navštívil kněz. Stůl byl prostřen velmi vybraně, byly na něm nejlepší ovocné šťávy a podávalo se velmi chutné jídlo. Rodina se posadila ke stolu. Všichni se dívali na kněze a mysleli si, že se teď bude on modlit před jídlem. Ale ten řekl: „U stolu se má modlit otec, protože on je prvním modlitebníkem v rodině.“

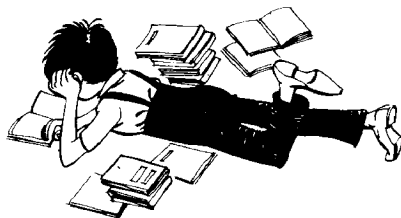
Nastalo nepříjemné ticho, protože v této rodině se nikdo nemodlil.

Otec si odkašlal a řekl: „Víte, pane faráři, my se nemodlíme, protože v modlitbě před jídlem se stále opakuje to samé. Modlitba ze zvyku je jen prázdné žvanění. Tato věčná opakování každý den nikomu nepomáhají, a proto se už nemodlíme.“

Kněz se na všechny překvapeně podíval, ale najednou řekla sedmiletá dívka: „Tati, to už za tebou nemusím každé ráno chodit a říkat: ‚Dobré ráno‘?“

(podle internetu)

Knižní okénko

Matt a Lisa Jacobsonovi

100 způsobů, jak projevit lásku manželce

Matt a Lisa Jacobsonovi se už léta věnují osvětě v oblasti manželství a rodičovství.

Vydalo nakladatelství Doron
cena 220,- Kč

Matt a Lisa Jacobsonovi

100 způsobů, jak projevit lásku manželovi

Autoři spolu také moderují populární podcast Faithful Life a jsou často zváni i jako přednášející. Jejich série knížek 100 způsobů, jak projevit lásku... slaví úspěch po celém světě.

Vydalo nakladatelství Doron
cena 220,- Kč

Prosincová světice žila v Tagore v Numidii (dnes Taoura v Alžírsku) v severní Africe. Je uváděna jako matka rodiny z vyšší společenské třídy, která za císařů

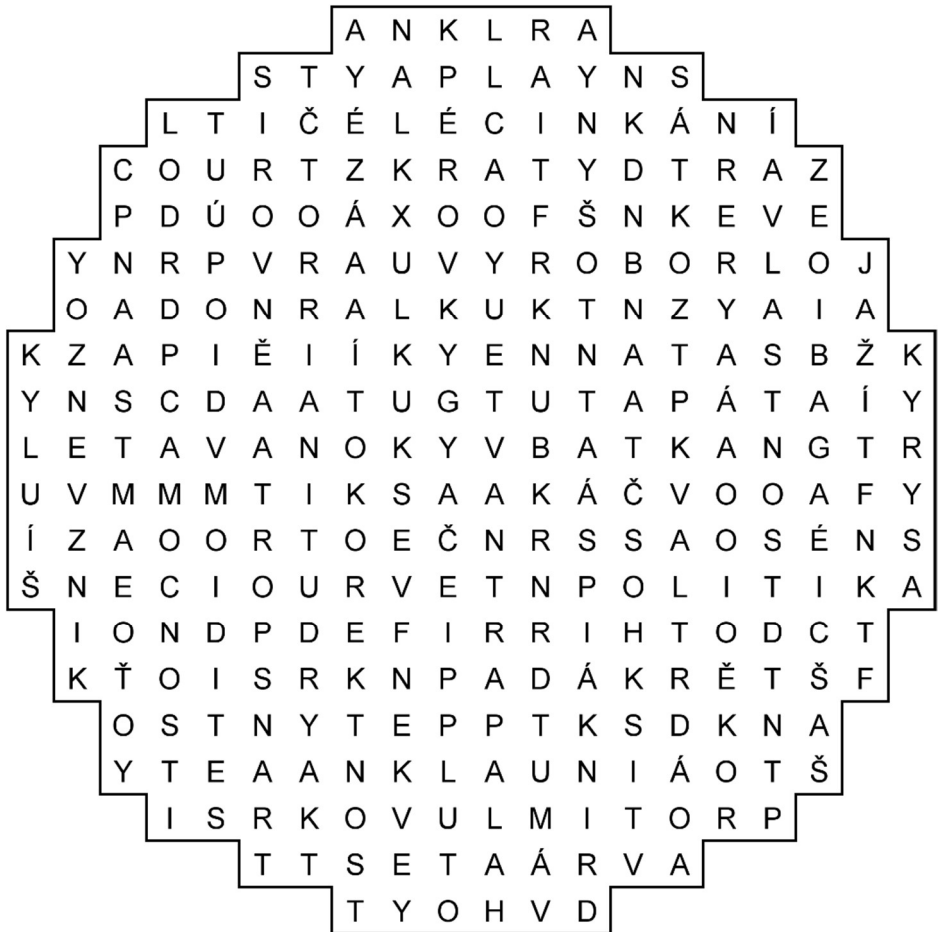
Diokleciána a Maximiána byla předvedena před Anulina, který byl prokonzulem se sídlem v Thebestě (dnes Tebessa). Byla obviněna z porušení zákona, protože jako křesťanka odmítla splnit císařský požadavek oběti.

V aktech o její mučednické smrti je uveden její dialog s Anulinem. Na jeho hrozby, že za neuposlechnutí ediktu, který má před sebou, přijde o hlavu, odpověděla: „Já nikdy nebudu obětovat jinému, než jedinému Bohu a Pánu, jehož Syn Ježíš Kristus se kvůli nám narodil a za nás zemřel. Svěho Boha uctívám každý den, a já vím, že žádný jiný není.“

Anulinus pak nazval křesťanskou víru pověrou a ji samotnou označil za vzpurnou a neuctivou, což jí přinese právní dopad. Ona mu slušně a rozhodně odpověděla: „Je-li to nutné, budu pro svou víru trpět, ale obětovat budu pouze Pánu, který učinil nebe i zemi, moře a všechny věci, které jsou v nich. Nikdo mne však nedonutí obětovat démonům.“

Anulinus, jakoby mu to nestačilo, znovu položil otázku: „Tak nebudete akceptovat bohy, prokazovat jim úctu, kterou nutno dodržet, nemíníte si zachránit život?“ Další její odvážné vyznání s tím, že se nebojí toho, co jí hrozí, ale že jí jde o duši, vedlo Anulina k rozhodnutí ji pohanit a zesměšnit. Proto nařídil ostříhat a oholit její hlavu. Jelikož na její pevnosti se nic neměnilo, prokonsul nařídil dát jí setnout hlavu mečem. Načež ona chválila Boha za prokázanou milost.

K její poctě a k poctě dalších mučednic byla pro množství poutníků kolem roku 400 postavena v Thebestě velká bazilika a je zachována mozaika, na níž mimo jiných mučednic je vyobrazena i ona. Můžeme si ještě připomenout, že byla jako významná mučednice vyzdvihována také sv. Augustinem z Hippo.

aktin; astma; atest; bunkr; cinkání; court; dědiny; drdol; drink; dutina; Fatra; fenka; fétor; fontána; gekon; halapartna; idiom; jeans; klaun; konduita; korektnost; kosit; kukla; kukluxklan; kulty; kvalt; kyrys; landkrabí; léčit; lékárnictví; maděra; mocnosti; nikdo; nitrát; obory; orloj; ostny; ovčák; padák; patro; pérovky; pluto; politika; povoz; protimluv; rovně; satan; soupisy; srnče; stopy; svatba; šašci; šneci; štěrk; táhlo; transport; trest; úrazy; uzenina; Verne; vlastnost; vrána; vrták; vtisk; vykonavatel; vznik; ysaty; zkratky; žiletky

CESTA LÁSKY

ZLATÉ

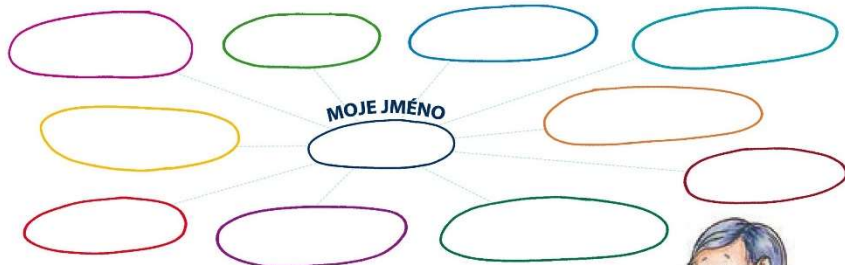
Nejsme na světě sami. S druhými lidmi tvoříme vztahy – jsou to speciální spojení mezi námi navzájem.

Každý z nás má kolem sebe spoustu lidí. Přemýšlej, kteří to jsou.

Do středu napiš své jméno a kolem něj jména lidí, se kterými se setkáváš.

Půjde o blízké i vzdálené vztahy, o ty rodinné i kamarádské. Napiš kohokoli, na koho si vzpomeneš (i když nevíš jeho jméno, např. teta uklízečka ve škole):

Vymysli pravidlo, podle kterého by se podle tebe měli lidé k sobě chovat.

Moje pravidlo: _____

Přemýšlej, jestli tvé pravidlo platí i ve vztazích vyznačených na obrázku.

Některé vztahy jsou pro nás důležitější než jiné. Většinou nám mnohem více záleží na vztahu s babičkou než na vztahu s prodavačkou v obchodě.

Kdo z tvého okolí je pro tebe důležitý? Na obrázku budou čáry představovat vztahy mezi tebou a ostatními lidmi. Zlatožlutou barvou spoj své jméno s lidmi, kteří jsou pro tebe velmi vzácní a důležití. Ostatní vztahy můžeš vyznačit barvami, jaké si vybereš.

Napiš, proč jsou pro tebe **zlaté vztahy nejdůležitější:**

PRAVIDLO

V Bibli čteme Ježíšův výrok týkající se vztahů mezi lidmi. Známý je jako **ZLATÉ PRAVIDLO**:

Všechno, co chcete, aby lidé dělali vám, dělejte i vy jim.
(Mt 7, 12)

Často se stává, že od jiných mnoho očekáváme. Pravdou je, že my sami můžeme dělat pro druhé to, co by se nám líbilo, aby oni dělali nám.

Prohlédni si situace na obrázcích. Smajlíkem 😊 označ, co by tě potěšilo, kdyby jiní udělali pro tebe a srdíčkem ♥, co ty s radostí uděláš pro jiné.

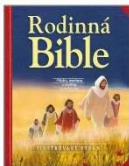
Zapřemýšlej:

- Platí Ježíšovo zlaté pravidlo pouze vůči těm, které známe a máme je rádi? Nebo i vůči těm, které osobně neznáme?
- Kdybychom toto pravidlo všichni dodržovali, jak by se nám tady žilo?

Čeho máš víc?

😊 nebo ♥ ?

Chceš objevit poklady víry? Vezmi si Rodinnou Bibli a čti. Každý den najdeš otázku k biblickému příběhu a také řešení. Nakonec si přečteš biblický text spolu s modlitbou.

Co nás čeká, dá-li dobrý Bůh

Biblické hodiny

Pokračování setkávání s názvem *Od Genesis po Ježíše*. Setkání pokračují ve středu 3. a 17. prosince po mši svaté v Pastoračním centru v Dolních Loučkách.

Zpovídání před Vánocemi

Olíš 19. prosince 15:00 - 16:00

Žďárec 20. prosince 10:00 - 11:00

Dolní Loučky 21. prosince 14:30 - 15:30

Přijedou i cizí zpopědníci

Pořad Bohoslužeb o Vánocích

	Štědrý den	Hod Boží	sv. Štěpán
Dolní Loučky	22:00	9:15	9:15
Olíš	16:00	8:00	8:00
Žďárec	20:00	10:45	10:45

Žehnání vína

Na svátek sv. Jana 27. prosince odpoledne. Bližší informace v ohláškách o předcházející neděli.

Adorace na závěr roku

31. prosince v 19:00 v Dolních Loučkách.

Změna vyhrazena

Stav opilosti podle profese

Na Silvestra je hodně lidí až příliš posílono alkoholem. Jak dopadnou jednotlivé profese, když se opijí?

akademický malíř je pod obraz
anesteziolog je v bezvědomí
boxer je zlískanej
dermalog je koženěj
dopravák má špičku
dřevorubec je zrubanej
elektrikář je nadrátovanej
entomológ je na mol
funebrák je tuhej
chmelař je jako žok
kanonýr je jako dělo
karbaník je zkárovanej
klempíř je na šrot
kněz je jako slovo Boží
kominík je zčazenej
kovář je zbušenej
kuchař je na kaši
květinářka je nakropená
kynolog je jako doga
lakýrník je zlakovanej
letec je jako bomba
loutkoherec je zpumpřikovanej
malíř pokojů je zmalovanej
metař je nametenej
meteorolog je na mraky
muzikant je na moll
myslivec je piclej
ocelář je zkalenej
ortoped je zlámanej
pedagog je vyškolenej
písmomalíř je zlinkovanej

pištec je zhvždanej
pneuservisman je gumovej
poslanec je odhlasovanej
pumpař je total
pyrotechnik je jako puma
řezník je jako prase
řidič je zřízenej
sedlák ji má jak vidle
sklenář má okno
sládek je nachmelenej
soudec je jak zákon káže
tramvaják je vykolejenej
truhlář je jako prkno
uklizečka je na prach
veterinář je jako zvíře
výhybkař je namazanej
zahradník je zlitej
zaměstnanec autobazaru je sjetej
zoológ má opici
zootechnik je jako dobytek
zpěvák je zhuľákanej
zákazník má nakoupíno

A jedna rada na závěr: Pijte jako dobytek, jen ten ví, kdy má dost! ☺

(podle internetu)

Něco na závěr...

V městečku je potopa. Všichni utíkají, jenom pan farář se modlí k bohu: „Já utíkat nebudu protože vím, že mě zachráníš, ó mocný bože!“

Tak přijede auto: „Honem pane, my vás zachráníme, nastupte si!“

„Ne, bůh mě zachrání!“ řekl farář.

Pak přijelo další auto: „Rychle pane faráři, my vás zachráníme!“

„Ne bůh mě zachrání!“

Pak přiletěl vrtulník: „Honem pane my vás zachráníme!“

„Ne, bůh mě zachrání.“ A tak se utopil. Je v nebi u boha: „Ach bože, já v tebe věřil a ty jsi mi nepomohl!“

„Co to tady plácáš za nesmysly, vždyť sem ti poslal dvě auta a jeden vrtulník, odmítl jsi je, tak co chceš víc?“

V taxíku jede opilý chlap a taxikář mu povídá: „Ještě se nesvlékejte, ještě nejste doma.“

„Cože? No to mi říkáte brzy, já už si dal boty za dveře!“

Přijde žena na sociálku pro podporu a přivede s sebou 15 dětí. Když vejdou do kanceláře, žena zavelí: „Pepo, sednout!“

Všechny děti se posadí. Úřednice chvíli překvapeně kouká a pak se zeptá, jak se jmenují, aby si je zapsala.

„To je jednoduché, kluci Josef a holky Josefína.“

„Opravdu?“

„Ano, hrozně to zjednodušuje život. Ráno zavelím *Pepo, vstávat!* a všichni vstanou. Když pak řeknu *Pepo, jídlo!*, tak se všichni nasnídají. A takhle to jde celý den.“

„Ale co když potřebujete zavolat na jedno konkrétní dítě?“

„Zavolám ho příjmením!“

Je pětistovka a pětikoruna v nebi před bránou nebeskou. Přijde svatý Petr a pětistovka si v duchu říká: „No to mám jasný.“

Svatý Petr ukazuje na pětikorunu, at' jde k němu, a pětistovka se ptá: „Proč ona?“

Svatý Petr jí odpoví: „Tebe nikdy nikdo v kostele neviděl.“

Děvčata, vždy si hledejte staršího muže, protože v době, kdy vás začne opouštět krása, jeho začne opouštět zrak!